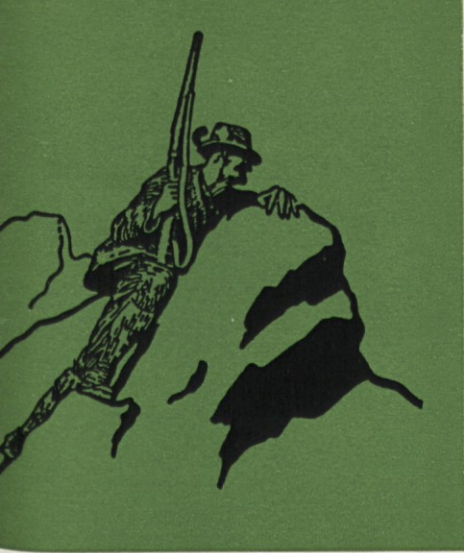

LOVEC

glasilo Lovski zveze Slovenije

Lovci – lastniki lovskih terierjev in jazbečarjev lahko pred preizkušnjo naravnih zasnov, ki bo 19. 5. 1974 v Stožicah pri Ljubljani, vežbajo svoje pse jamarje v umetnem rovu v sobotah, 11. in 18. maja 1974, od 15. ure dalje. Umetni rov je v Stožicah pri Ornitološkem zavodu, v neposredni bližini hipodroma in gostilne »Pod lipco«.

Klub ljubiteljev psov
jamarjev v Ljubljani

MALI OGLASI

Prodam popolnoma nov lovski karabin, kal. 8×57 IS, z montiranim daljnogledom Habicht 6×42. — Franc Jezeršek, Planina 10, 64000 Kranj.

Prodam 19 mesecev staro nemško ostrodlako ptičarko in 9 mesecev starega bretonca, oba odličnih staršev. Ali tudi **zamenjam** za dobro ocenjenega brak-jazbečarja, starega do 2 leti. — Mitja Rebec, Divača 2, 66215 Divača.

Prodam triletno lovsko terierko, odličnih staršev, telesna ocena dobro, opravila telesno preizkušnjo, dobra za lov, in pet mesecev starega **lovskega terierja**. Cena po dogovoru. — Franc Bartol, Vinice 12, 61317 Sodražica.

Prodam zbirko kompletnih letnikov revije LOVEC od leta 1922 do 1973. Letnik po 35 din. — Zdenko Borovčak, Primorska 7/III, 41000 Zagreb.

Mreže za ograje, obore ipd. izdelujem iz nerjaveče žice. Barvanje ni potrebno. Višina po naročilu. — Ing. Lojze Kocmur, Podgorje 29, 63230 Šentjur pri Celju.

Prodam novo boroveljsko bokarico, kal. 16/70—7×65 R, izdelano po naročilu in lično gravirano. — Mitar Maslovarec, Kozina 2/A, tel. (066) 81-186.

Ugodno prodam brezpetelinko polrisanico, kal. 6,5×58 R/16. Puška je zlasti primerna za lovišča, pretežno s srnjadjo. — Ogled pri puškarju OTONILČARJU, Preska 26, 61215 Medvode.

Prodam štiri po 3 mesece stare mladice kdl. istr. goniče in tudi triletno **psico**, z odlično oceno. — Štefan Bratovž, Orehovica, 65262 Podnanos.

Prodam trocevko petelinko, kal. 12—12/8×58 R z municijo in s strelnim daljnogledom. — Franc Matičič, Klaričeva 7, Semedela, 66000 Koper.

Zatekel se je posavski gonič, rjav z belo piko na čelu, liso na prsih in belino na šapah. Lastnik naj se zgleda z dokazilom o lastništvu (rodovnik) pri Tanasiju Lukoviču, Sp. Laže 6, 63215 Loče pri Poljčanah.

Prodam več strojev specialne izdelave za metanje umetnih golobov. Ne lomijo golobov. — Alojz Vidovič, Šentiljska cesta 52, 62000 Maribor.

Prodam trocevko petelinko, kal. 16—16/9,3×72 R. Puška je lepo izdelana in dobro ohranjena. — Justina Novak, Roška c. 24, 61330 Kočevje.

VARUJMO GOZDOVE PRED POŽARI!

Teden gozdov od 25. do 31. maja 1974

PLENUM DRUŠTVA BRAK-JAZBEČAR

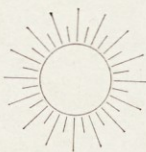
z običajnim dnevnim redom

bo v soboto, 11. maja 1974, ob 9. uri

v restavraciji »SLAVIJA« (kmečka soba), Ljubljana, Gosposvetska c. 6.

Vse člane vabimo, da se plenuma udeležijo polnoštevilno!

Izvršilni odbor

MAJ – VELIKI TRAVEN

Gibanje sonca:

dan	vzhod	zahod	dolžina dneva
1.	4.49	19.09	14.20
16.	4.29	19.28	14.59

Lunine mene:

ščip 6. ob 9.54

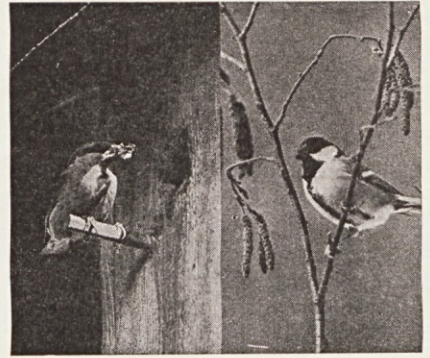
zadnji krajec 14. ob 10.28

mlaj 21. ob 21.34

prvi krajec 28. ob 14.03

Foto Jože Lavtižar:
Brglez in velika sinica.
Dva izmed posnetkov,
za katere je naš sode-
lavec Jože Lavtižar do-
bil prvo nagrado. Po-
ročilo o rezultatih na-
gradnega natečaja za
najboljše posnetke div-
jadi in drugih divjih
živali glej na strani 55!

Ena izmed nalog vsake-
ga lovca je tudi skrb za
ptice pevke: spomladi
varovati njihova gnez-
da, pozimi pa jih krmiti!

Lovec

glasilo Lovske zveze Slovenije

LVII. letnik

št. 2

maj–veliki traven 1974

Vsebina

Dr. Ernest Petrič- Veljko Varičak	Čestitka tovarišu Titu za rojstni dan	35
Ing. Marijan Šebenik	Kaj povedo številke o članstvu lovskih družin	36
Blaž Krže, ing. gozd.	Varujmo naše gozdove	40
Tone Svetina	Predvsem o sredstvih	41
Tone Svetina	Po krivce	46
Stanko Lapuh	Alpe-Adria	48
Po lovskem svetu	Svobodnjak Hribar – II.	49
Lovski oprtnik:		52
Fotokino klub Diana:	Zakaj ni petelinov? – Rudolf Franc	53
	Sekcija Fotokino kluba Diana v Nazarjih – S. B.	54
	Nagrade najboljšim	55
Lovska organizacija:	Tečaj za lovske čuvaje – J. Klemen	56
Jubilanti		58
V spomin		60
Lovska kinologija	Občni zbor DLP – B. Oražem	61
	Mednarodna preizkušnja nemških kratkodlakarjev v Oettingen-Wallersteinu – V. Pfeifer	62

LOVCA izdaja Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Zupančičeva 9. Glavni urednik Tone Svetina, odgovorni urednik Francè Cvenkel. Vse gradivo za objavo pošiljajte Uredništvu Lovca, Zupančičeva 9, 61001 Ljubljana, poštni predal 505, telefon 21-245 in 21-819. – Rokopisov in fotografij ne vračamo. – Letni prispevek področnih lovskih zvez Lovski zvezi Slovenije, v katerem je vračunana tudi naročnina za Lovca, je po članu 75 din. Za druge naročnike je letna naročnina 85 din; za inozemstvo 100 din. Posamezna številka 8 din. – Cene malim oglašom za člane lov. organizacij: do 15 besed 10 din, od 15 do 25 besed 13 din, od 25 do 35 besed 17 din, od 35 do 45 besed 20 din; za vse druge dvojna cena. Male oglase je treba plačati hkrati z naročilom! – Ziro račun Lovske zveze Slovenije: 50101-678-47158. – Tiskala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani.

Lovski razgovor na pikniku v Zgornji Radovni, v lovišču »Triglav«

V avgustu 1973 je tovariš Tito z ženo Jovanko, Edvardom Kardeljem, Stanetom Dolancem in njunima soprogama ter Francetom Popitom obiskal Triglavsko lovišče. Preživel je dan oddiha v dolini Zgornje Radovne. Ob tej priložnosti je Tito pripovedoval svoje lovske zgodbe za knjigo »Tito in lov«, ki jo pripravlja Tone Svetina.

Tovariš Tito je z Edvardom Kardeljem in drugimi prispel k lovski hiši v Zgornji Radovni

Našemu prvemu lovcu
tovarišu Titu
slovenski lovci
iskreno čestitamo
ob njegovem
82-letnem
življenjskem jubileju.
Želimo mu
krepko zdravje in
po napornem
državniškem delu
prijeten oddih
in dober pogled
v naših loviščih.

Tovariš Tito,
še dolgo
nam vodi
samoupravno
socialistično domovino!

Tone Svetina, glavni urednik Lovca, v
razgovoru s predsednikom republike
tovarišem Titom o pripravi knjige »Tito
in lov«

Na sprehodu po dolini Krme

Kaj povedo številke o članstvu lovskih družin

Dr. Ernest Petrič – Veljko Varičak

V času, ko se obsežne in globoke spremembe uveljavljajo v naši družbi, ki jih označuje predvsem uresničevanje določil in duha nove ustave v družbeni praksi in kongresa ZKS ter ZKJ, smo tudi v slovenski lovski organizaciji priča spremembam in iskanju novih poti, prilagojenih splošni družbeni usmeritvi. Obenem je to obdobje, ko vrednotimo pretekli razvoj in ugotavljamo v njem pozitivne in negativne postavke. Novi, sedaj nastajajoči zakon o varstvu in gojitvi divjadi ter lovu in upravljanju lovišč naj bi na podlagi dosedanjega razvoja in rezultatov poveril naši lovski organizaciji poleg poglobljene samoupravnosti tudi številne nove, družbeno pomembne naloge. Novi zakon bo pomemben mejnik v razvoju lovstva na Slovenskem, potrebni pa bodo veliki napori lovcev in tudi drugih za uresničitev določil in duha novega zakona.

Slovenske lovce in njihove organizacije nikoli niso zanimala le ozka, zgolj z lovstvom povezana vprašanja. Že dolgo je tega, ko se je pri nas v celoti uveljavilo stališče, da so lovci kot posamezniki in preko svoje organizacije dolžni biti vsestransko vključeni v družbenopolitična dogajanja. Ponovno je to poudarjeno v 1. točki priporočil občnega zbora LZS v Kopru, 20. januarja 1973: »Vsi slovenski lovci naj sodelujejo v delu družbenopolitičnih, samoupravnih in drugih organizacij ter se zavzemajo za razvoj in utrjevanje samoupravne socialistične družbe ter za družbeno in gospodarsko stabilnost, ker

je od tega odvisen tudi nadaljnji razvoj lovstva.«

Da bi mogli oceniti, kako se to stališče uveljavlja v praksi in da bi hkrati dobili jasno sliko tudi v socialni strukturi našega članstva in pa odgovore na nekatera druga vprašanja, ki nas zanimajo, smo se odločili za sicer skromno, vendarle koristno empirično analizo našega članstva. Pri tem velja poudariti, da je 100 % lovskih družin in področnih zvez odgovorilo na zastavljena vprašanja, kar je ponoven dokaz čvrstosti naše organizacije. Iz tabele 1. je razvidno, da je od 16 367 članov 5942 ali 36,3 % delavcev, 2464 ali 15,1 % kmetov in 2834 ali 17,3 % upokojencev. Torej je skoraj 70 % članov naših lovskih družin delavcev, kmetov in upokojencev. Tabela daje tudi sliko vsake posamezne področne zveze. Razvidno je, da nekatere zveze precej odstopajo od slovenskega poprečja in da je na primer največji odstotek članov-kmetov v LZ Prekmurje, uslužbencev pa v LZ Kočevje.

Glede na to, da so člani lovskih družin polnoletni občani, je najprimernejše metodološko izhodišče za kakršnekoli primerjave število polnoletnega prebivalstva SR Slovenije, ki ga je bilo ob štetju leta 1971 – 1 219 000. (Če bi se lotili primerjav na osnovi celotnega prebivalstva SRS, bi morali ob članih lovskih družin Slovenije upoštevati še njihove družinske člane.) Od celotnega števila polnoletnega prebivalstva SR Slovenije je 219 000 kmetov, 287 000 delavcev, 313 000

uslužbencev, 180 000 upokojencev (podatek Zavoda za socialno zavarovanje SRS od 31. 12. 1971). Primerjavo raznih kategorij polnoletnega prebivalstva SRS in članstva lovskih družin glej v tabeli spodaj! Neglede na možne manjše netočnosti ali neskladnosti pri opredeljevanju posameznih kategorij prebivalstva lahko ugotovimo, da se struktura polnoletnega prebivalstva SR Slovenije v grobem prekriva s strukturo članstva LZS, odstopanja pa so zlasti v naslednjem: od lovskega članstva je v poprečju več delavcev (36,3 % : 23,6 %), več obrtnikov (5,6 % : 1,3 %), več upokojencev (17 % : 14,8 %) pa manj uslužbencev (21,7 % : 25,7 %) in seveda tudi manj raznih drugih kategorij polnoletnega prebivalstva. Tudi če z določeno rezervo vzamemo navedene primerjave, se nam sam po sebi vsili sklep, da bi težko mogli govoriti o neustrezni socialni strukturi članstva lovskih družin Slovenije. To seveda ne pomeni, da ni treba slej ko prej vztrajati pri takšni politiki sprejemanja novega članstva, ko naj bodo vrata naše organizacije dejansko, ne le formalno, odprta vsem, ki so pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas in sposobnosti za varstvo in gojitev divjadi, za lov in za sodelovanje pri upravljanju lovišč.

Iz čiste radovednosti – ne le za to, da bi pripravljali kako akcijo ali celo kampanjo za vključevanje žena in deklet v naše vrste – smo ugotovili, da je v naših vrstah 78 oboževalk Diane, od 16 367 članov lovskih družin Slovenije. Feminizacija naši organizaciji zaenkrat torej ne preti, zlasti ne na območjih tistih podzvez (Idrija, Koper, Ljutomer, Prekmurje), kjer v svojih vrstah nimajo niti po ene predstavnice nežnega spola. Kolikor bolj pa bosta v naši lovski dejavnosti in prizadevanjih v ospredju gojitev in varstvo divjadi, kot dela naše žive prirode, toliko lažje bodo v njej odkrile svoj interes in možnosti sodelovanja tudi tovarišice.

Razmerje kategorij polnoletnega prebivalstva SRS in članstva LD Slovenije v %

Kategorije poklicev	delavci	uslužbenci	kmetje	upokojenci	obrtniki
Od polnolet. prebivalstva SRS:	23,6	25,7	18	14,8	1,3
Od članstva LD Slovenije	36,3	21,7	15,1	17,3	5,6

V smislu že navedenega sklepa občnega zbora LZS v Kopru, da so dolžni naši člani aktivno sodelovati v družbenopolitičnih organizacijah, smo hoteli ugotoviti, koliko lovcev je članov ZKS, ZB NOV, ZROP in koliko jih aktivno deluje v samoupravnih organih, svetih krajevnih skupnosti, v občinskih skupščinah in kot poslanci. Rezultate kaže tabela II.

Lahko smo dokaj zadovoljni, mor-da celo ponosni na dejstvo, da je vsak peti član naše organizacije član ZKS (19,8 %) in da je več kot vsak četrti (27,0 %) član ZB NOV. Tudi število (17,0 %) naših članov, ki so rezervni oficirji ali podoficirji, je razveseljav podatek, toliko bolj, ker imajo lovci – o tem so bili že sprejeti ustrezni sklepi in izhodišča – pomembne naloge v okviru SLO. Manj nas more navduševati (čeprav še vedno dokaj dober podatek), da v raznih samoupravnih organih, svetih krajevnih skupnosti in skupščinah sodeluje le vsak četrti član naše organizacije (19,5 %). Vsekakor so mnogi naši člani vključeni in delavni v raznih drugih organizacijah in društvih. Prepričani smo pa tudi, da bo uveljavitev delegatskega sistema pomenila vključitev znatno večjega števila naših članov v razne organe samoupravljanja, skupščin in interesnih skupnosti.

Navedeni podatki se kažejo kot zelo ugodni, če opravimo ustrezno primerjavo (spet s polnoletnim prebivalstvom SR Slovenije). Po podatkih, ki so nam jih posredovali, je v SR Sloveniji 67 000 članov ZKS, 124 985 članov ZB NOV in 50 200 članov ZROP. Razmerje v odstotkih (%) je naslednje:

Članstvo v:	ZKS	ZB NOV	ZROP
Od polnolet. prebivalstva SRS:	5,5	10,3	4,1
Od članov LD Slovenije	19,8	27,0	17,0

Socialni sestav članstva lovskih družin Slovenije v lov. letu 1973/74 Tabela I

Lovska zveza	delav.	kmet.	usluž.	upok.	obrt.	štud.	prip. JLA	ostali	SKUPAJ
Bela krajina	151	94	55	75	26	2	1	19	423
Celje	675	266	344	292	112	14	4	16	1 723
Gorenjska	458	116	362	306	68	14	7	35	1 366
Gorica	625	205	276	230	79	13	10	43	1 481
G. Radgona	54	49	54	23	17	2	—	3	202
Idrija	158	37	47	57	9	2	1	8	319
Kočevje	151	58	153	127	34	1	7	8	539
Koper	339	123	161	118	24	7	6	39	817
Ljubljana	649	202	529	449	164	23	32	73	2 121
Ljutomer	60	48	58	27	25	1	1	6	226
Maribor	873	479	547	330	103	18	8	65	2 423
Notranjska	145	33	90	93	17	2	2	1	383
Novo mesto	296	131	146	143	50	7	7	10	790
Posavje	284	187	160	144	37	9	7	29	857
Postojna	363	61	149	158	37	11	7	14	800
Prekmurje	135	175	165	42	45	—	3	21	586
Ptuj	269	156	140	79	33	6	1	26	710
Zasavje	257	44	13	141	33	4	—	9	601
SKUPAJ	5942	2464	3549	2834	913	136	104	425	16 367
%	36,3	15,1	21,7	17,3	5,6	0,8	0,6	2,6	100

Jelenje tele pri počitku

Foto F. Cvenkel

Sodelovanje članov LD v delovnih in družb.-polit. organizacijah, 1973 Tabela II

Lovska zveza	ZKS	ZB NOV	ZROP	Člani, ki aktivno delujejo v samopr. organih, svetih KS, obč. skupščinah ali kot poslanci
Bela krajina	67	156	101	104
Celje	260	397	244	305
Gorenjska	303	466	270	317
Gorica	303	522	250	234
G. Radgona	32	27	30	61
Idrija	47	109	44	40
Kočevje	129	190	141	114
Koper	146	234	105	152
Ljubljana	508	699	475	439
Ljutomer	31	46	37	59
Maribor	395	518	342	471
Notranjska	91	128	94	61
Novo mesto	187	210	141	150
Posavje	146	167	109	128
Postojna	221	237	148	176
Prekmurje	102	45	62	90
Ptuj	121	99	106	164
Zasavje	154	174	79	134
SKUPAJ	3243	4424	2778	3199
%	19,8	27,0	17,0	19,5

Včasih je slišati pripombe, da je lovška organizacija precej zaprta, da se marsikje lovske družine zapirajo pred novimi člani. Zanimalo nas je tudi to vprašanje, namreč dotok novih članov po letu 1968. Rezultate o tem vsebuje tabela III. Razvidno je, da je letni dotok novih članov precej nespremenljiv in se za vsa leta od 1968 dalje giblje okrog 800, t. j. okrog 6% novih članov letno. Skupaj je bilo od leta 1968 do vključno 1973 sprejetih 4756 članov, zavrženih prošenj za sprejem pa 1262, torej približno četrtnina prosilcev. Pobljše si oglejmo razloge, kot so jih za odklonitev prošenj navajali v družinah

področnih zvez Postojna in Posavje-Krško.

Postojna (vzroki odklonitev za sprejem v LD):

Član sosednje LD. – Biva na teritoriju sosednje LD. – Kršil pripravniška pravila. – Vložil prošnjo tudi pri LD, kjer stalno biva. – Članstvo v drugi LD. – Je že član druge LD. – Zaradi izključitve v drugi LD. – Vložil prošnjo v več LD. Slab odnos do lovstva. – Pasivnost v pripravniški dobi. – Ne stanuje na območju LD. – Omejeno število članstva po pravilih LD. – Krivolov. – Brez moralnih kvalit. – Ne izpolnjuje predpisanih pogojev. – Zaradi kazniviga dejanja. – Zaradi divjega lova.

Posavje-Krško (vzroki odklonitev za sprejem v LD):

Kandidat ne stanuje na območju LD. – Prosilec nima moralnih in političnih kvalifikacij. – Zaradi oddaljenosti predlagamo, naj se vključi v LD na domačem območju. – Iz objektivnih razlogov. – Ne izpolnjuje pogojev. Prosilec ni discipliniran. Divji lovec. – Pijanec. – Nepošten. – Predhodno kaznovan zaradi nošenja orožja. – Član lovske družine, ki upravlja lovišče z enakimi lovniimi pogoji, kot je naše. – Nemoralnost. – Bivališče v drugem območju. – Nelovski odnos v pripravniškem stažu. – Bivanje v inozemstvu. – Dvojno članstvo. – Bil kaznovan zaradi krivolostva. – Prosilec ni pripravljen držati se poslovnika LD. Izjavil je tudi, da ne bo delal lovskega izpita. – Ne izpolnjuje pogojev po pravilih LD. – Član druge lovske družine. – Pred leti izključen. – Vlomil v stanovanje in ukradel lovcu lovsko puško.

Pretežno so razlogi za odklonitev utemeljeni, npr.: kaznovan za krivolov, član že druge družine, izključen iz druge družine, neuspešen izpit ali staž ipd. Ugotavljamo pa tudi docela nesprejemljive ali pavšalne odklonilne razloge, npr. omejeno število po pravilih LD, biva izven območja LD. Kaj dokazujejo takšni primeri? Sicer na splošno ne moremo govoriti o zaprtosti lovske organizacije, vendar je v nekaterih primerih odpor do povečanja članstva dejstvo. Lovska zveza Slovenije v »Osnovnih načelih za zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč« ponovno zastopa stališče, da je neodtujljiva pravica vsakega občana, da se ob enakih pogojih vključi v organizirano varstvo in gojitev divjadi, v lov in upravljanje lovišč. Omejena velikost naših lovišč na eni in želja številnih občanov na drugi strani, da se včlanijo v lovsko organizacijo, zahtevata hkrati od vsakega člana dosledno izpolnjevanje nalog v skladu s pogoji in možnostmi v lovišču. Zahtevata aktivnost v lovski organizaciji in pri delih v lovišču, ne le na lovih! Vsakemu občanu, ki je res pripravljen biti gojitelj in varuh divjadi in za to tudi izpolnjevati določene naloge, je treba odpreti vrata v članstvo LD. Nikomur, ki

izpolnjuje ali bi mogel izpolnjevati pogoje naše organizacije, se ne sme zgoditi – to smo dolžni zagotoviti – da bi zaradi nekih formalnih, materialnih ali drugih ovir ostal izven nje. Obseg naših lovišč je resda omejen, a dela v njih in v organizacijah je še zmeraj več, kot smo ga sposobni opraviti!

V zvezi z »odprtostjo« naj omenimo, da je praksa sprejemanja v članstvo sicer po družinah različna: polnopravno članstvo se pridobi z opravljenim lovskim izpitom; po plačilu obveznosti; po preteku pripravniške dobe (najbolj pogosto) itd. Pomembno je ugotoviti, da v nobenem primeru pripravniška doba ne traja več kot dve leti. Višina pristopnin novih članov, skupaj z morebitnim prispevkom za lovsko kočo, se je v letu 1973 gibala nekako med 100 din in 2000 din, v poprečnih pa npr. v podzvezah Posavje 495 din, Ptuj 556,52 din in Postojna 370 din. Podobno je v drugih podzvezah, iz česar bi mogli zaključiti, da razen v posameznih, dokaj redkih primerih ne bi mogli reči, da so visoke pristopnine (skupaj s prispevki za kočo) ovira za vstop v LD ali celo nekako negativno socialno rešeto.

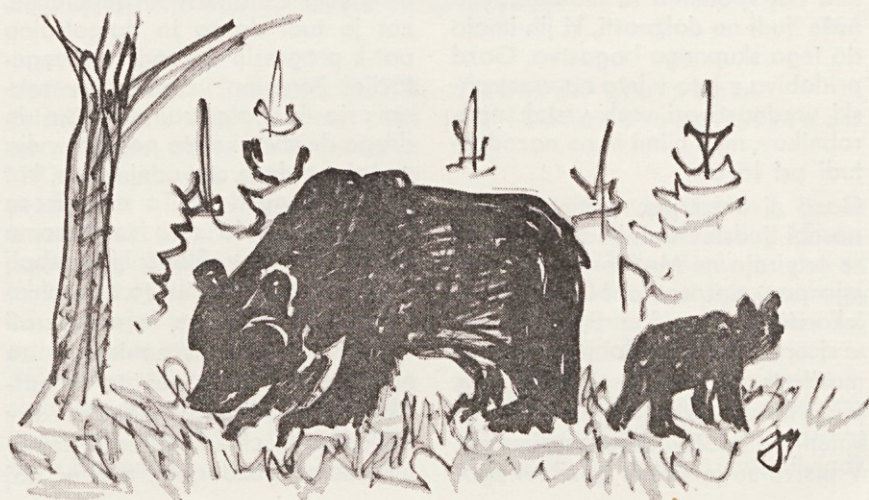
Tabela III vsebuje tudi podatke o t. i. dvojnih članih. Teh je 1074 ali 6,6 %. Po znanem stališču o dvojnem članstvu, sprejetem na občnem zboru v Kopru, je to le previsoko število! Vse kaže, da je prav v odpravi dvojnega članstva nekaj rezerve za sprejem tistih, ki izpolnjujejo pogoje.

Pričujoča analiza je le skromen in gotovo še nezadovoljiv poskus, videti nekatere kvantitativne elemente strukture članstva celotne lovske organizacije v Sloveniji. Slika, ki smo jo dobili, pa nam vendarle daje nekatere elemente za to, kaj moramo v bodoče v naši organizaciji predvsem storiti.

Obenem pa zbrani podatki demantirajo nekatere pavšalne trditve in ocene o naši organizaciji, pa najsi bodo pozitivne ali negativne.

Število novih članov lov. družin po lovskih letih (do 1. maja 1973) Tabela III

Lovska zveza	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	odklon. prosilci od 1. 4. 1968 do 1. 5. 1973	nerešene prošnje za sprejem v LD 1. 5. 1973	dvojni člani 1. 5. 1973
Bela krajina	13	25	33	27	39	40	35	6	10
Celje	89	71	74	93	104	57	106	29	82
Gorenjska	66	43	43	39	61	44	79	35	92
Gorica	130	89	81	103	126	104	97	11	182
G. Radgona	18	10	10	18	6	9	9	4	3
Idrija	20	16	15	18	15	12	22	1	20
Kočevje	24	21	40	40	26	18	85	22	40
Koper	28	42	47	35	56	40	28	13	66
Ljubljana	103	83	98	83	78	73	206	63	121
Ljutomer	17	8	12	7	19	5	14	16	6
Maribor	75	103	79	83	93	116	158	51	122
Notranjska	30	16	15	44	35	19	55	8	40
Novo mesto	34	32	50	39	28	51	89	9	16
Posavje	63	31	39	48	29	29	35	19	94
Postojna	38	44	44	45	50	63	65	14	98
Prekmurje	29	26	28	31	27	24	71	8	13
Ptuj	27	40	33	45	30	31	92	21	18
Zasavje	28	31	20	28	23	26	16	2	51
SKUPAJ	832	731	761	826	845	761	1262	332	1074
%									6,6

Gozd – naše bogastvo, dom divjadi in lovčev »raj«

Foto P. Adamič

Varujmo naše gozdove

K Tednu gozdov 1974, od 25. do 31. maja

Ing. Marijan Šebenik

V Lovcu, št. 2/73, je bil že pojasnjen namen, ki ga zasledujemo s proglasitvijo Tedna gozdov. Vsako leto naj spominja ta manifestacija naše ljudi na dolžnosti, ki jih imajo do tega skupnega bogastva. Gozd pridobiva z leta v leto na vsestranski vrednosti pri vseh vrstah uporabnikov, med njimi in ne nazadnje tudi pri lovcih.

Gozd ni neizčrpen niti neuničljiv: posegi ljudstev treh kontinentov, ki se odpirajo na Mediteran, dokazujejo prav nasprotno. Nepreudarno izkoriščanje gozdov Sredozemlja, v sicer dolgem obdobju, je osiromašilo te zemlje, da so danes gole, puste in tudi za najbolj ekstenzivno kmetijsko proizvodnjo neprimerne. V bistvu se je s temi gozdovi zgo-

dilo to, kar vemo, da se zgodi s premočno zmanjšano populacijo divjadi: težak in drag je korak k progresiji osiromašene populacije, kot je tudi draga in dolgotrajna pot k progresiji degradirane vegetacije! Ponovna vzpostavitev ravnovesja je dolgotrajno, težko in drago dejstvo, kar še posebej velja za tako dolg proizvodni cikel, kot ga imajo gozdovi. To nam mora biti jasno in je zato razmeroma dobro stanje v Sloveniji tembolj vredno pozornosti. Le-to nas lahko navdaja s ponosom in naj hkrati vzbuja v vseh nas zanimanje za njegovo ohranitev, zaščito in marsikje za izboljšanje. Teden gozdov zasleduje te cilje in ni zato namenjen samo gozdarjem, temveč naj

postane domena vseh. Zlasti bolj množične organizacije bi morale zavzeti do tega problema svoje stališče in prevzeti tudi iniciativo za vrsto del, ki jih lahko njihovi člani opravijo v korist gozdov. Lovci si lastimo pravico do soodločanja pri izkoriščanju ekosistemskih posebnosti gozdov. Toda ta pravica nam prinaša v prvi vrsti večjo skrb za gozdove in večjo aktivnost pri sodelovanju z gozdarsko stroko, da bi bilo mogoče brez jalovih preprirov ubrati tisto pot, ki ščiti produktivnost gozdov in dopušča normalno – t. j. optimalno – reprodukcijo populacije posameznih vrst divjadi.

Kako se lovci lahko lotimo uresničevanja načel, ki jih ima v programu Teden gozdov? Dovolj je le, če pomislimo na vse, kar je bilo napisanega in izrečenega zadnja leta o varstvu okolja in o nujnosti, da Slovenijo očistimo vse navlake, ki se je vrinila kot nezaželjena spremljevalka tehničnega napredka in izboljšanih pogojev življenja.

Nova oprema, nova prevozna sredstva, nove stanovanjske naprave in novi stroji so potisnili staro šaro... v gozd. Poglejmo naokrog – tudi okrog lastnih stanovanj – in bomo prepogostokrat videli sledove lastne nemarnosti in brezbržnosti drugih! Ne da bi opustili misel za razmnoževanje koristnih rastlin za divjad, kakor smo predlagali že lani, se posvetimo letos organiziranemu čiščenju okolja, s posebno pozornostjo na gozd. Saj ni treba dajati receptov, ker vsak vidi, kaj vse ni v redu okrog naših naselij in ob cestah. Potrebno bi bilo le, da prevzamemo delček iniciative in poskrbimo, da spravimo iz gozda vse, kar vanj ne spada, ali vsaj, kar se težko razkrajja in to spravimo na urejena smetišča. Toda to ne bo dovolj, če ne bomo hkrati opozarjali ljudi, da je odlaganje odraženih predmetov tam, kjer to ni izrecno dovoljeno, znak nekulture. Prikrivanje te nekulture v gozdu pa je povrh še naivno in poniževalno. Prav v tem je tudi ena glavnih naših nalog. Lovci smo kar dobro zastopani v vseh poklicih, zato imamo veliko priložnosti, da vplivamo s prepričevanjem, da se širokopotezna svetovna akcija za čisto okolje začne pri majhnih stvarih. Le globoko zakoreninjena zavest, da smo vsi poklicani k reševanju tega vprašanja, je jamstvo, da se bodo premaknile tudi velike stvari. Še nekaj je, kar bi moralo zbuditi med lovci več zanimanja: to so požari. Namenoma nisem napisal »gozdni požari«, ker se pretežna večina požarov začne izven

gozda: v gozd ogenj zaide praviloma toliko hitreje, kolikor so zanj ugodnejši pogoji in kolikor je manjše prizadevanje, da ga omejimo na najmanjšo površino. To je pa odvisno v prvi vrsti od hitrosti ukrepanja. Tudi za divjad je ogenj veliko zlo, zlasti spomladi, ko ptice gnezdi in so mladiči še nebogljeni. Ogenj se ne širi vedno enakomerno, tako da ima divjad čas za beg, temveč lahko ustvarja v trenutkih tako imenovane vreče, pasove, iz katerih ni umika. Ali smo že kdaj priskočili na pomoč divjadi, ko je gorela malovredna nepokošena trava, ali ko so ognjeni zublji že objemali gozd? Vprašajmo se tudi, če smo kdaj razpravljali o naših dolžnostih do varovanja gozdov pred ognjem, če smo kdaj kaznovali tistega, ki za vajo strelja v opozorilne table in če smo sodelovali z gozdarji, gasilci in milico? Dokazano je, da večina požarov nastane v popoldanskih urah, ko imamo po službi – pravimo – cel kup lovskih opravil v lovišču. Tudi na nepredvidne sosede in sovaščane ne vplivamo dovolj, kakor da je bolje, če zgorita gmajna in gozd ter z njima div-

jad, kakor da se zamerimo sovaščanom. Nekaj odločnejši moramo biti vsi in zadeve se moramo lotiti organizirano, pa ne bo zamere pri posameznikih! Prav tako bomo morali za vsako ceno prenehati s trebljenjem travnikov z ognjem in sekanjem grmovja ob stezah, poteh, mejah in po vrtovih prav marca-aprila, ko ptice gnezdi ali se na to pripravljajo. Za nameček pa pustimo ogenj še nezavarovan, da se nam izmuzne in preraste v požar.

Letošnje leto je proglašeno za leto biotehnike. Torej nas mora s tem v zvezi zanimati kopica zadev, ne zato, da bi branili naše lovske pozicije z govorniški sposobnostmi, pač pa zato, da uskladimo interese v korist vsega živega v prosti naravi in da v njej stvarno uresničujemo ravnovesje. Storimo to tudi v smislu Tedna gozdov in začnimo osvajati misel, da naši gozdovi, ki so splošna dobrina ne glede na lastnino, potrebujejo spoštovanje in pomoč vseh, če jih hočemo imeti in če hočemo v njih ohraniti tisto komponento ekosistema, ki nam je najbolj pri srcu: našo divjad!

Predvsem o sredstvih

Seja upravnega odbora Lovske zveze Slovenije

Upravni odbor LZS se je 16. 3. 1974 četrtrič sestal v svoji mandatni dobi po občnem zboru LZS januarja 1973 v Kopru. Na začetku seje je predsednik upravnega odbora Lojze Briški izročil red za lovske zaslugе I. stopnje dr. Miranu Cilensku, dolgoletnemu predsedniku LZ Kočevje in članu upravnega odbora LZS, ter Jožetu Kalinu, dolgoletnemu odborniku LZ Posavje in znanemu organizacijskemu ter strokovnemu delavcu v lovstvu tega dela Slovenije.

Začetek stalnega solidarnostnega sklada LZS

Upravni odbor je ugotovil, da so vsi sklepi 3. seje UO z dne 15. decembra 1973 izvršeni in potrdil razdelitev sredstev solidarnostnega sklada za pomoč poplavljenim loviščem. Tako je LZ Prekmurje prejela 80 000 din, ZLD Ljutomer 40 000, LZ Gor. Radgona 40 000, ZLD Ptuj 20 000 in LZ Maribor 20 000 din za nabavo žive divjadi,

Po 24., 49. in 50. členu zakona o gozdovih (Ur. list SRŠ, št. 30–309/1965) je prepovedano kuriti v gozdovih in so za kršilce predpisane večje denarne kazni.

prvenstveno jerebic. Preostanek zbranih 120 000 din pa so začetna sredstva stalnega solidarnostnega sklada LZS, katerega namembnost bo podrobneje opredeljena s posebnim pravilnikom.

Upravni odbor je potrdil tudi izvršitev sklepa o solidarnostni pomoči Tereziji Kmet, ki jo je napadel obstreljeni medved. Ostala je težki invalid, nesposobna za kakršno koli pridobitno dejavnost. Pomoč ji bo LZS izplačevala mesečno v višini razlike med starostno pokojnino kmečkega zavarovanja in minimalno pokojnino zavarovancev iz rednega delovnega razmerja. Upravni odbor je ponovil zahtevo za ugotovitev krivcev tega tragičnega dogodka.

Nameniti več sredstev za biotehnična dela v loviščih

Strokovni sekretariat LZS je v svojem poročilu opozoril na naraščanje svoje dejavnosti, in da administrativne ter druge nepredvidene obveznosti vse pogosteje negativno vplivajo na uspešno izvajanje osnovnih strokovnih nalog. Veliko je bilo storjenega za navezavo, poglobitev in razširitev stikov oz. sodelovanja z upravljalci lovišč v obojestransko zadovoljstvo. Žal ta ugotovitev velja le za nekatera območja oz. lovišča, drugod pa se je prepad med teorijo in prakso celo poglobil. Nemogoče je tudi, da bi se strokovni sekretariat uspešno angažiral povsod v Sloveniji, saj je kadrovsko prešibek. Dogovor o profesionalnih strokovnih delavcih pri področnih lovskih zvezah, ki bi bili povezava strokovnega sekretariata z operativo, se na splošno ne izvaja, saj imajo take delavce samo lovske zveze Celje, Gorenjska in delno Ptuj. Ta dogovor sedaj uresničuje tudi ZLD Gorica. Kolikor naj uspešno uresničimo vsa prizadevanja za izboljšanje strokovnosti na vseh nivojih

Proračun organizacije LZS za lov. leto 1974/75

Dohodki:

I. Lovec

1. Prenos salda	24 440
2. Od prispevkov področnih LZ (članarine)	1 056 000
3. Naročnine za Lovca	19 560
4. Oglasi v Lovcu	30 000

Skupaj . . . 1 130 000

II. Hiša - lovski dom

1. Restavracija Zlatorog	96 000
2. Gojitvena lovišča LZS	10 000

Skupaj . . . 106 000

III. Organizacija

1. Prenos salda	11 362
2. Od prispevkov področnih LZ (članarine)	158 000
3. LOVEC za administracijo	72 000
4. Obresti LB	18 638

Skupaj . . . 260 000

SKUPAJ . . . 1 496 000

Izdatki:

I. Lovec

1. Osební prejemki s prispevki	80 000
2. Tisk in ekspedit Lovca	520 000
3. Klišejí, slike	90 000
4. Avtorski honorarji	72 000
5. Tiskovni papir in ovitek	270 000
6. Ostali stroški - administracija	72 000
7. Rezerva	26 000

Skupaj . . . 1 130 000

II. Hiša - lovski dom

1. Osební prejemki s prispevki	60 000
2. Amortizacijski sklad LZS	46 000

Skupaj . . . 106 000

III. Organizacija

1. Osební prejemki s prispevki	108 000
2. Materialni izdatki	76 000
3. Funkcijski izdatki	59 230
4. Rezerva	16 770

Skupaj . . . 260 000

SKUPAJ . . . 1 496 000

Proračunski dohodki . . . 1 496 000

Proračunski izdatki . . . 1 453 230

Proračunska rezerva - 2,94 % . . . 42 770

Ljubljana, 16. 3. 1974

Predsednik fin. gospodar.
komisije LZS

Tone Kropušek, l. r.

Predsednik
Lovske zveze Slovenije
Lojze Briški, l. r.

Proračun lovskega sklada LZS za lov. leto 1974/75

Dohodki

Področna lov. zveza	1,5 % od dohodkov gospodarjenja 1972/73 (brez salda 71/72)	4 % od tržne vrednosti odstrela	Skupaj
Bela krajina	4 075	14 241	18 316
Celje	26 805	51 854	78 659
Gorenjska	11 244	31 895	43 139
Gorica	23 075	46 233	69 308
G. Radgona	2 970	12 781	15 751
Idrija	3 090	11 506	14 596
Kočevje	10 331	30 847	41 178
Koper	25 355	29 836	55 191
Ljubljana	20 679	63 834	84 513
Ljutomer	6 892	5 604	12 496
Maribor	39 150	69 186	108 336
Notranjska	6 412	20 458	26 870
Novo mesto	6 964	25 931	32 895
Posavje	11 138	23 827	34 965
Postojna	13 102	29 309	42 411
Prekmurje	12 211	36 059	48 270
Ptuj	16 210	27 358	43 568
Zasavje	2 973	14 110	17 083
Gojitvena lovišča			14 000
SKUPAJ	242 676	544 869	801 545

Izdatki:

1. Strokovni sekretariat	360 000
2. Materialni izdatki sekretariata	80 000
3. Tečaj za lovske čuvaje	60 000
4. Raziskovalna dejavnost IGLGS	60 000
5. Nabava in snemanje strokovnih filmov	50 000
6. Inštitut BF za zoohigieno in patologijo – po pogodbah	20 000
7. Lovsko strelstvo republiškega pomena	50 000
8. Dopisna šola	20 000
9. Stroški komisij IO	15 000
10. Ceniki za inozemski turizem, tiskovine za letne načrte	15 000
11. Kinološke prireditve republiškega pomena	10 000
12. Anuitete posojil za muzej	10 000
13. Prispevek k materialnim izdatkom lovskega doma in v amortizacijski sklad	15 000
14. Soudeležba k invalidnini za Terezijo Kmet	9 000
15. Proračunska rezerva sklada	27 545

SKUPAJ . . . 801 545

Ljubljana, 16. 3. 1974

Predsednik fin. gospodar.
komisije LZS
Tone Kropušek, l. r.

Predsednik
Lovske zveze Slovenije
Lojze Briški, l. r.

lovske organizacije, morajo področne zveze o tem resno razpravljati in sprejeti konkretne rešitve. Vsestransko zahtevnejše naloge področnih zvez bodo še zlasti nastale z ustanavljanjem lovskogospodarskih območij. Pri tem pa seveda ne gre podcenjevati amaterskega-prostovoljnega dela, ki je temeljna vrednota naše lovske organizacije.

Strokovni sekretariat je poročal tudi o izvršenih nalogah preteklega lovskega leta in na pobudo komisije za gojitev divjadi ter finančno-ekonomske komisije LZS predložil upravnemu odboru projekt nadaljnje strokovne in raziskovalne dejavnosti.

V komentarju k podatkom o finančno-gospodarskem poslovanju lovske družine se je sekretariat LZS zavzel za nujno povečanje izdatkov lovske družine za biotehnična dela v loviščih. Na to zlasti opozarja ugotovitev, da so v lov. letu 1972/73 povprečni izdatki lovske družine za biotehnična dela (krmne njive, pašniki za divjad), čuvajsko službo, krmljenje divjadi in plačevanje škod od divjadi znašali le 13,97 % od dohodkov gospodarjenja, da pa je bila nenamenska uporaba teh sredstev še vedno znatna in da je ostanek dohodka oziroma saldo znašal kar 42,09 %.

Obširnejša razprava ob proračunu lovskega sklada LZS

Predlog proračuna organizacije in lovskega sklada LZS je obrazložil predsednik finančno-ekonomske komisije Tone Kropušek.

Predlagani proračun organizacije je bil soglasno sprejet.

Podražitve reprodukcijskega materiala in uslug zahtevajo povečanje letnega prispevka po članu na 75 din, da kvaliteto in obseg Lovca obdržimo na sedanjih ravni. Prispevek za administracijo LZS pa se ne poveča. Druga značilnost, ki se

Čuvajmo ga, dokler ga še imamo!

Foto ing. A. Frković

tudi nanaša na finančne obveznosti članov, je, da bodo odslej naročniki Zlatorogove knjižnice prejeli knjige na dom, naročino pa poravnali hkrati s članskim prispevkom (članarino). V tem letu bosta izšli dve knjigi:

Slovenski lovski priročnik – druga razširjena in izpopolnjena izdaja, cena za naročnike 50 din;
Gojitev divjadi, I. del (srnjad), cena za naročnike 55 din.

Ponovno je treba opozoriti, da so težave pri izvedbi programa Zla-

torogove knjižnice tudi v tem, da nekatere lovske družine, ki so prejele prve knjige knjižnice, kljub večkratnim opominom računov ne poravnajo. Nepokritih obveznosti je okrog 10 milijonov starih dinarjev, kar za LZS predstavlja veliko finančno breme.

Obširnejša razprava pa se je razvila ob predlogu proračuna lovskega sklada. Finančno-ekonomska komisija in strokovni sekretariat LZS sta vložila precej dela v iskanje čim objektivnejših meril za združevanje sredstev v ta sklad, ki

se je doslej oblikoval izključno na osnovi bonitiranja. Ta sistem pa je z vse večjimi razlikami med ugotovitvami po bonitiranju in ugotovitvami po dejanskem stanju povzročil tolikšna neskladja med prispevki posameznih področnih zvez v lovski sklad LZS, da je bil upravni odbor prisiljen sprejeti določene korekture.

Po predlogu finančno-ekonomske komisije je do nadaljnjega najsprejemljivejše merilo za zbiranje sredstev v sklad: 4 % vrednosti bonitiranega odstrela male divjadi in srnjadi ter enak odstotek vrednosti dejansko uplenjenih divjih prašičev, gamsov in jelenjadi triletnega poprečja. Razen tega bi se neobjektivnost dosedanjega ključa ublažila še z 1,5 % prispevka lovske organizacije od celotnega letnega dohodka iz lovišč. Ta predlog je bil utemeljen tudi z analitično primerjavo prejšnjega in predlaganega sistema.

Upravni odbor je predlog sprejel kot prehodno obliko. Nujno bodo potrebne določene korekture bonitiranja; predloge dopolnitev in sprememb bo pripravil sekretariat Zveze. Vse bolj pa se uveljavlja mnenje, da bonitiranje lovišč služi kot zelo grob pokazatelj njihove gospodarske zmogljivosti; zanesljivejše ocene je možno sprejemati predvsem s pomočjo opazovanj in s sistematičnim ugotavljanjem podatkov pri gospodarjenju z divjadjo.

Upravni odbor je sprejel tudi predlog o finančnem prispevku izrednih članov LZS, to je lovske organizacije združenega dela, ki so vsekakor tudi soudeležene na nekaterih področjih porabe lovskega sklada. Finančno sodelovanje teh organizacij v lovskem skladu mora biti po ugotovitvi upravnega odbora LZS enotno urejeno za vso Slovenijo. Po drugi strani pa je seveda nujno, da so te organizacije aktivno vključene v enotno gojitveno politiko, kar pomeni tesno sodelo-

vanje s področnimi lovskimi zvezami.

Upravni odbor je nadalje ugotovil, da sta bodoči temeljni nalogi vse slovenske lovske organizacije: izvajanje sklepov, smernic in stališč zadnjega občnega zbora ter temeljita javna razprava o vsebini novega zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč.

Nov minimalni cenik uslug za inozemske lovske goste

Na predlog in utemeljitev komisije za lovski turizem LZS je bil sprejet enotni minimalni cenik uslug za lovske goste iz tujine, ki morajo tudi v bodoče vse pristojbine in uplenjeno divjad plačevati le v konvertibilni valuti. Zaradi nestabilnih cen divjačine se v bodoče odkup plena tudi tujim lovcem obračunava po dnevni tržni ceni na domačem tržišču.

Zaradi dokaj neurejenih razmer glede zavarovanja tujih lovcev zoper škodo, ki jo povzročijo na lovu našim državljanom ali njihovu premoženju, je upravni odbor sklenil pozvati vse lovske organizacije, naj to vprašanje neodložljivo same uredijo, ali pa pooblastijo LZS, ki bo sklenila zavarovanje z Zavarovalnico Sava, s poslovno enoto v Celju, ki nudi najugodnejše pogoje. Na seji je bilo slišati več kritičnih pripomb na čisto nesprejemljive pogoje in metode poslovanja nekaterih zavarovalnic. Vsekakor je nujno, da zavarovalnice poslovanje priredijo specifičnosti lovskega turizma. Hkrati upravni odbor priporoča vsem lovskim organizacijam, da neugodno zavarujejo tudi svoje člane, kolikor tega še niso storile. Vsem lovskim družinam tudi priporoča, da zaradi enotnosti poslovanja in zahtevnosti predpisov devizno poslovanje poverijo področnim lovskim zvezam.

Na divjega petelina samo v maju

Divji (veliki) petelin tudi v svetovnem merilu sodi med izumirajoče vrste divjadi, zaradi tega je naloga lovskih organizacij za njegovo ohranitev še odgovornejša. Dosedanji zaščitni ukrepi niso bili dovolj učinkoviti, še zlasti ne, ker so nekatere lovske organizacije z navajanjem pretiranih staležev izsiljevale večji odstrel. Upravni odbor je ugotovil, da je ob tolikšnem upadanju števila populacij divjega petelina v Sloveniji popolna prepoved lova nanj samo vprašanje časa. Ker pa sprejem in izvajanje takega sklepa še nista izvedljiva, je upravni odbor soglasno sklenil, da se lovni čas na to divjad v vseh loviščih Slovenije omeji samo na mesec maj. Letni odstrel v lovišču je lahko le do polovice poprečja izvršenega odstrela zadnjih štirih let, v katerih je bil lov na petelina dovoljen.

Težave pri izvajanju sklepa občnega zbora LZS o gojitvi divjih prašičev

Delegata LZ Prekmurje in ZLD Gorica sta obvestila navzoče o težavah pri izvajanju sklepa občnega zbora LZS o gospodarjenju z divjimi prašiči. Gre za dve področji s posebnimi pogoji. V Prekmurju vso težavnost zadeve predstavljajo divji prašiči kot vrsta, ki se naseljuje, delno pa kot prehodna divjad, ki povzroča znatne škode, zlasti na ozimih. Konkretnih preventivnih ukrepov je bilo na tem področju zelo malo, del lovskih organizacij pa se tudi brani plačevati škodo.

Zato je v mnogočem razumljiva zahteva SO Murska Sobota, ki od lovskih družin zahteva izvajanje lova na to divjad vse leto. Na območju ZLD Gorica je dokaj dobro organizirano gospodarjenje

s to divjadjo oz. krmljenje divjih prašičev, vendar je njihov stalež presegel pričakovanje, kar se odraža v nadpoprečnih škodah. Zaradi tega so lovske družine na zahtevo občinskih skupščin in krajevnih skupnosti podaljšale lovni čas na lanščake in mladiče.

Upravni odbor je ugotovil, da velik del teh problemov nastaja predvsem zaradi neodgovornega odnosa nekaterih lovskih organizacij do plačevanja škod in zaradi premajhnih vlaganj v preventivne biotehnične ukrepe. Konkretnije upravni odbor o tem ni sklepal, ker spreminjanje sklepa občnega zbora LZS ni v njegovi pristojnosti. Nasprotno, poudaril je, da so lovske organizacije odgovorne za izvajanje vseh sklepov občnega zbora LZS. Področne lovske zveze morajo biti tudi aktivnejši nosilci usklajevanja medsebojne dejavnosti lovskih družin kakor tudi lovskih družin in občinskih skupščin.

V zaključnem delu se je upravni odbor na predlog ZLD Ljutomer odlikoval Mirka Rajha iz Ljutomera z redom za lovske zasluge I. stopnje. Ponovno se je moral tudi dotakniti perečega vprašanja o divjih racah. Kljub težavam, ki jih ponekod povzroča lovna doba na mlakarico, se je zavzel za dosledno izvrševanje sklepa o skrajšanem lovnom času na to divjad.

Blaž Krže, ing. gozd.

Po krivce

Odlomek iz romana »Stena«

Tone Svetina

Dr. Miha Potočnik o Svetinovi »Steni« (Iz Planinskega vestnika, št. 3 1973):

Zgodba ob triglavski severni steni kot alpinistično-plezalskem idealu opisuje gorski svet okrog nje in življenje slovenskih gornikov-plezalcev, ki se v tem svetu udeležujejo, preizkušajo svoje športne sposobnosti, predvsem pa tudi svojo dušo, svoje srce in brusijo svoje značaje. Osrednja osebnost dogajanj je jeseniški tovarniški delavec – kovinar Joža Čop, ki je že od prvih let po prvi svetovni vojni (1921) pa vse do danes kot nedosegljiv plezalec, gorski reševalec in osebnost najvišjih človeških kvalitete pa tudi duhovit in naravno nad vse talentiran šaljivec vzornik mnogih naših planinskih gornških in plezalskih generacij. Zares je postal že legenda in simbol.

Pisec »Ukane«, Tone Svetina, je bil nad vse poklican, da se loti zelo zahtevne snovi, ki pa io je mojstrsko zmogel. Svetina je bil sam alpinist, plezalec, planinec, alpski lovec, gozdar, partizan in povojni graničar v Julijskih Alpah. Tako je iz prve roke ter iz osebnih doživetij in dolgoletnega poznavanja gora in ljudi ood njimi lahko na podlagi obširnih razgovorov s še živečimi akterji v knjigi opisanih dogajanj ter potem, ko je prebral obsežno planinsko literaturo žlahtno obdelal v leposlovni književnosti zaradi težavnosti sicer zelo redko snov. Ker sem sam kot član »zlate naveze« (Čop, dr. Tominšek in jaz) sodeloval skoraj pri vseh v knjigi opisanih dogodkih, seveda težko objektivno in neprizadeto govorim o »Steni«. Lahko samo rečem, da mi je izredno všeč. Zgodba plastično, zanimivo in prijazno prikazuje ljudem sicer precej tuje in odmaknjeno početie gornika-plezalca ter mnoge življenjske vzmeti, ki ga k temu ženejo. Po mojem mnenju – prebral pa sem zelo veliko domače in tuje gorniške literature – je Svetinova »Stena« doslej, tudi v mednarodnem merilu, najboljša in najbolj pristna, posrečena ter tudi za neplezalca in neplaninca zanimivo napisana zgodba o gorah in gornikih. Gorniki v teh opisih niso nobeni »nadljudje«, niso nič posebej izločenega ali povzdignjenega, temveč prav tako »navadni« ljudje, kot so vsi drugi z vsemi vrtilinami, pa tudi človeškimi slabostmi, zablodami in težavami. Zato bodo to knjigo z zanimanjem brali najširši krogi naših bralcev prav zaradi tega, ker se bodo z »junaki« te zgodbe lahko identificirali, z njimi čustvovali in simpatizirali.

Ni lahko gorske reči pripovedovati in približati negornikom. Literarni opisi, ki se spretno prepletajo s čisto plezalskimi (npr. Čopova mati, njegove ljubezni itd.) so toliko privlačni in splošno človeški, da so vabljivi tudi za neplezalca.

Za konec lahko kot predsednik Planinske zveze Slovenije napišem še to, da je slovenska planinska organizacija tik pred praznovanjem 80-letnice ustanovitve (27. februarja 1893) Slovenskega planinskega društva (SPD) pa ob 80. roistnem dnevu Čopovega Joža (27. marca 1973) tega dela nad vse vesela in si lepšega vezila ni mogla želeiti. To bo po 40 letih, ko je bil 12. decembra 1932 prvič predvajan Jalnov, Badjurov in Tominškov celovečerni igrani film »Triglavske strmine«, v katerem je kot glavni plezalec nastopil tudi Joža Čop, res velik kulturni dogodek za našo številno slovensko planinsko srenjo.

Planinska zveza Slovenije je avtorju za roman »Stena« lani podelila zlati častni znak za zasluge v planinstvu in plaketo »Triglavska stena«. Cankarjeva založba je to knjigo natisnila dvakrat.

S pomladjo so gore oživele. Tople sapice so prinašale zvok novih življenj. Bil je to krik ljubezni, življenja, ki klije pod snegom. Hrumeli so plazovi, pokal je led in vseposod so se cedile vode, se stekale v tokave, šumele prek žlamborov v potoke in reke.

»Joža, ruševci tako pojo v robah, da je veselje,« mu je dejal brat Francelj, ko se je vrnil z zalezovanja petelinov v Karavankah.

Kot bi vedel, kako si želi krivcev! Vsak fant, ki je hotel kaj pomeniti pri dekletih, jih je nosil za klobu-

kom... Pa da jih on ne bi imel? Pripenjali so si jih navzgor, na korajžo! Tako si jih bo pripel tudi on, ki hoče preplezati steno. Želel si je, da bi se v njem naselilo veselje in bojevitost krivorepcev, ki se prav tedaj tako brezobzirno tepejo za neveste. Brat Francelj ga je razveselil.

»No, če si res tako želiš krivcev, pojdeš z menoj. Pravico imam pih-niti enega petelina. Odstopil ti ga bom. Saj so krivci od ptiča, ki ga upleniš sam, mnogo več vredni od tistih, ki ti jih prinesejo drugi.«

»Prelep je ruševce – ne vem, če ga bom mogel ustreliti,« je ugovarjal bratu.

Ta pa ga je nevoljen okaral pred materjo:

»Mati, pogledajte ga! Ali domač petelin, ki ga zakoljete, ni lep? Pa ga pojé in tudi zajca, če ga prinesem! Kako mu diši omaka, o gamsovi juhi se meni vso jesen in zimo! E, čuden si, Joža! Svoje kosti tehtaš nad prepadi, prav nič se ti ne smilijo. Vse drugo pa je usmiljenja vredno. Ali ni vseeno, če ga pihneš – pravzaprav je to še bolje, kot če bi poginil v orlovih krempljih ali pa bi ga zadušila zima pod zmrzlim vejevjem! Dal ti bom stara rega petelina, takšnega s petimi krivci, ki mlajšim ne pusti peti in ploditi. Dal ti bom pretepača, ki mora stran, ker bi ga sicer mlajši slej ko prej oključali do smrti.«

V goro sva šla z namenom, da se ne vrneta brez krivcev. Brat ga je prepričal, da si mora perje za klobuk prislužiti sam, če ga hoče nositi s častjo in ponosom. Vzpenjala sta se med zaplate snega, med grebene, kjer so se že kazala prva oguljena rebra. Noč sta prebedela ob ognju v zapuščenem stanu. Vso noč ju je skozi špranje strohnelih brun lizal hlad.

Vstala sta ob dveh. Do rastišča ruševcev je bilo še dobro uro hoje. V rušu je ždela potuhnjena tema. Njuni koraki navkreber so se srečavali zdaj s kopnjavo zdaj s sne-

gom. Kolobar luči je nihal po debelih ob slabo shojeni stezi, kakor duša, ki išče pot v nebo. Joža je preplavila tihota nemira. Lise snega so bile vse večje, dokler se nista ustavila na obrobju zadnjih od strel razbitih dreves in lijakastih oblin od vetrov zлизованega snega, tam, kjer so imeli veseli ptiči svoje razkošne svatbe in boje.

Po mačje sta se splazila v skrivališče, ki ga je bil brat že pred dnevi zgradil iz ruševih vej in ga prislonil k deblu razbitega drevesa. Sedla sta in se ogrnila s koci. Skozi odprtine je Joža videl nad seboj razkrene roke drevesa. Brat mu je brez besede pomolil v roko svojo že nabito puško in mu pokazal s prstom, kam naj gleda. Hlad jekla se je cedil od roke k srcu. Zvezde so bledele. Greben se je svetlikal in pričakovanje je rastlo s svitom. V daljavi je ukala sova...

Dan je naglo požiral noč, tišino so parali glasovi majhnih nočnih ptic, ki so se oglašale vse pogostejše. Joža je s puško v rokah zrl na tajinstveno planjavo, ki je bila vse bolj bela. Tu bo ljubezenski ples in umor. Prav nič žal mu ni bilo za to, da je gora popila vse njegove moči. Vedno znova je prihajal iz dna in vse dalje je bil od tistih, ki so se utapljali v prahu vsakdanjosti. O, še se bo umikal dolini, ki požira človeka počasi, kot rja že-

lezo... Le če gledaš v bele vrhove in zvezdnati rob noči in če pričakuješ luč z veseljem v srcu, pozabiš, da si ujetnik doline in njenega dna...

Zapreden v spomine in načrte se je zdrznil, ko so zašumela krila... Kakor kamen z neba je padla na sneg prva svatbena ptica. Kmalu za njo druga, tretja – še sam ni vedel, od kod šviga in pada...

Ptice so obsedele in motrile okoli. Šele ko se ni nič zganilo, se je gora oglasila v ognjeviti pesmi. Gruljenje in pihanje se je zlivalo v prelestne zvoke, ki so plavali v daljave in se odbijali od snežin. Nobene pesmi ni lepše, nič ni bolj razburljivega od pesmi ruševcev...

Tlesk krempljev, šum peruti, poskakanje, vožnja kočij, šopirjenje in spopadi – perje je frlelo na vse strani...

Gledala sta jih mirno, kot bi okamenela. Dolgo sta jih poslušala. Naj se pomerijo med seboj! Naj zazori dan na vzhodnih gorah, tam, kjer se nekje zadaj prižiga jutro... V rušju so se oglašale putke in podžigale pretepače. Tu na sneženi postelji se je morala izkazati pravica močnejšega do popolne veljave. Zaverovani v boj niso opazili odprtine, skozi katero je Joža pomolil jekleno cev. Razločno je videl nasilneža, kako je oklal nekaj mlajših in jih spodil v rušje. Ko se je sam širokorepil na plaz, je Francelj dregnil Joža. Puška mu je zadrhtela. Naj on v imenu mlajših petelinov vzpostavi red in pravico vseh do ljubezni? Preplavil ga je nemir, bil je bolj napet kot v previsu. Temno vijoličasto perje se je svetlikalo in mušica se je prilepila nanj. V jeku ognjenega jezika se je petelin poslednjič pognal kvišku. Strmoglavil je na snežno ploskev, razprostrl peruti in obležal...

V Jožu se je napetost sesula. Okoli njiju je zafrlelo. Svatovske ptice so odletele. Pojoča gora se je zagrnila v molk.

Vstal je in dal bratu puško.

»No, zdaj pa le pojdi po svoje krivce,« mu je rekel brat.

Stopal je po snežišču, kot bi bil na lesenih nogah. Sneg se mu je vdiral in hrstal pod nogami. Zaradi teh nekaj peres, ki se bo z njimi bahal, je moral ubiti to lepo ptico... Gora je spet zaprla eno od svojih oči in eno njenih grl je onemelo... Obstal je pred ptico. Iz kljunčka je spolzelo v sneg nekaj kapljic krvi. Bleščeča sekira sonca se je na vzhodu naglo dvigala izza roba gore.

Za njim je prišel brat. Odlomil je dve ruševi vejici...

Odpravila sta se v dolino. Vso pot ju je spremljal ptičji zbor, ki je pel hvalnico novemu jutru. V pobočjih je jug prožil plazove. Gore so rjovele. Klokotale so vode. Življenje se je silovito prebujalo in napete veje dreves so iz neder zemlje srkale sokove.

V daljavi je zagledal Triglav. Pod njim je zaslutil steno. To leto se bodo kosali! Šlo bo zares! Zdaj, ko je imel krivce, mu je zrastel pogum. Spomnil se je na Klementa Juga, na Slokega in na Nemce, ki bodo tudi prišli. Naj le pridejo! On bo slej ali prej potegnil svojo smer v – steno.

Pri ogledu fotografij Fotokino kluba Diana: (v ospredju z leve) Leopold Krese, generalni direktor Gospodarskega razstavišča; Andrej Verbič, predsednik Gospodarske zbornice SRS, ki je odprl 13. mednarodni sejem Alpe-Adria; Tone Kovič, predsednik Skupščine mesta Ljubljane – in (v ozadju desno) Rudi Čačinič, podpredsednik Izvršnega sveta SRS

Alpe – Adria

Živalsko bogastvo naših gozdov

Alpe-Adria, mednarodni vzorčni sejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, so slavnostno odprli 10. aprila 1974. Otvoritev so se udeležili tudi člani izvršnega odbora LZS Rado Pehaček, Drago Šumak, Tone Svetina in predsednik Fotokino kluba Diana Ivan Mikec ter drugi.

Naše lovce bo zanimalo, da je bila letos prvič na tem tradicionalnem sejmu, v hali B, razstava in prodaja opreme za lov in ribolov. Lovstvo je bilo predstavljeno pod naslovom »Živalsko bogastvo naših gozdov«.

Na tem sejmu, ki je bil odprt do 16. aprila t. l., so razstavljala podjetja iz 13 držav, predvsem pa iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Za lovce, ribiče in druge ljubitelje narave so bili najzanimivejši razstavljalci: Lovska zadruha, Slovenijašport, Metalka, Avtotehna, Loris-Zagreb, lovski zvezi Slovenije in Hrvatske, Fotokino klub Diana ter lovski muzeja iz Bistre in Zagreba. Ob vsej raznoliki izbiri sredstev za lov in ribolov, ob industrijskih artiklih, ki so nam več ali manj že poznani, je napravila na obiskovalca največji vtis razstava

kapitalnih trofej: rogovje jeienov, kože medvedov, rogli gamsov, rogovje srnjakov in čekani divjih prašičev. Lov kot kulturna dejavnost je bil predstavljen celovito, kar pa ne velja v enaki meri za ribištvo, čeprav je za tujce prav toliko zanimivo in atraktivno.

Poleg trofej so bile prava paša za oči umetniške fotografije članov kluba Diana. Priznati je treba, da so se v Sloveniji v kratkem času razvili pravi mojstri umetniške lovske fotografije. Posamezni posnetki živali spadajo v sam vrh dosežkov na tem področju. Foto lov je bodočnost kultiviranega lovca. Zato posebej omenjam avtorje fotografij, ki so sodelovali na tej razstavi: ing. Janez Černač, inženir Oskar Dolenc, ing. Tomaž Kočar, Franjo Hladnik, Ivo Božič, Sonja Zalar, Vojko Bizjak, Ivan Mikec, dr. Vittorio Peracino – Italija, Peter Vovk, Drago Mohar, Vladimir Pleničar. Razstavili so skupno 101 fotografijo.

Jurij Mikuletič je razstavil 10 grafik. Pravzaprav so to risbe živali. Z Mikuletičem, ki je dijak samouk, dobivamo Slovenci izjemno talentiranega slikarja narave in živalskega sveta.

Kiparje je zastopal Tone Svetina s štirimi plastikami z živalskimi motivi, v tehniki – varjeno jeklo, in sicer: sovo, ribo, razpadlo ptico in upanje.

Na razstavi sta bili tudi vetrini z lovsko literaturo, seveda pomanjkljivo, kakor vedno. Lovska literatura zadnja dlaka na pasjem repu!

Čeprav Slovenci lahko na prste preštejemo svojo lovsko literaturo, je v celoti še nisem videl na nobeni razstavi. Isto velja za Hrvate. Vedno samo toliko, da pokažemo, da smo tudi lovci pismeni. No da, puško je lažje sukati kakor pero!

Na zaključku naj še enkrat poudarim, da je bil lovski del res lepo urejen, komercialnim predmetom visoke potrošnje je dal funkcionalnost in smisel.

Tone Svetina

Svobodnjak Hribar

Povest iz davnih dni

Stanko Lapuh – ilustriral Jurij Mikuletič

II.

Na svetega Mihaela dan so kmetje pripeljali desetino v farovž. Kakor navadno so tudi danes posedeli v farovski krčmi. Pogovor se je sukal o vremenu, letini in dajatvah.

»Upajmo, da bomo po Martinovem pili kaj boljšega, kakor je tale kislina,« je pozabavljal Trpin čez farovško vino.

»V tejle hiši ne bomo doživeli kaj prida sprememb,« se je oglasil Hrast, ki ni mogel fajmoštra; otrok mu je umrl brez krsta, ker je bil fajmošter odšel na lov na Pokljuko.

»Seveda je ne bomo,« je pritrdil Smrekar. Tudi ta je bil duhovnemu gospodu precej gorak, ker mu je preveč zaračunal poroko. »Je preveč lakomen, da bi človeku privoščil požirek spodobne pijače, čeprav pošteno plačaš.«

»Ima pač grablje v rokah in zna grabiti celo bolj od našega grofa,« je pribil Hrast.

»Grof, ki je pred kratkim pograbil kmetijo na Gaberci, kajne,« se je spet oglasil Trpin in zvrnil polič. »Pa še kako se mu je mudilo! Komaj je stari Gaberčnik legel v grob, že je položil svojo roko na kmetijo.«

»Fajmošter mu je pa pomagal,« je pristavil Hrast.

»On, da je ...? Nikar, nikar!« se je oglasil Gaber, ki se je zbal za sosede, ki si upajo zabavljati čez fajmoštra v njegovi krčmi.

»Seve, seve,« je nadaljeval že nekoliko okajeni Hrast. »Najmlajšo Gaberčnikovo hčer Zaliko, ki je po Alenkini smrti – naj v miru počiva! – ostala dedič, je fajmošter spravil v velesovski kloster. Ker so na gradu zvedeli, da je bila Gaberčnikova želja, naj bi se Zalika omožila s Hribarjem in mu tako prinesla za doto celotno kmetijo, so vpregli v svoj voz fajmoštra, ki je neizkušeno dekle kmalu prepričal, da bo bolje za njeno dušo, če si izbere raje nebeškega ženina. In tako je

Gaberca padla v grofove roke kakor zrela hruška, haha!«

»Saj so mu dobro plačali,« je dodal Smrekar. »Tisti dan po Gaberčnikovi osmini, ko so grajski smradili tam na Gaberci, sem videl farovškega hlapca, ki je odpeljal iz gaberškega hleva dve najlepši kravi. In krave imajo letos ceno!« Medtem je v pivnico prirobantil kovač Lenart.

»O, Lenart,« so veselo pozdravili vsi hkrati. »Prisedi,« so ga povabili. Lenarta so imeli radi, saj jim je koval leto in dan pa – predrag ni bil.

»Kaj pa tako robantiš, kakor da si požrl samo hudo uro in gledaš, kakor da si z risom bratovščino pil?« ga je vprašal Smrekar.

»Vrag naj pobere fajmoštra z njegovimi konji vred!« se je jezil kovač in prisedel. »Premislite,« se je razvnel, »že dve leti mi za kovanje ni pokazal beliča, danes pa, ko sem mu rešil kobilo in žrebe, me je terjal za fevdnino za tisto njivico, ki jo imam šele od spomladi v zajmu in ki ni dosti večja od navadnega zelnika. Če bi bila tista srdá trikrat takšna, bi se fevdnina komaj mogla izenačiti s tem, kar on dolguje meni.« Udaril je ob mizo, da so odskočili prazni poliči in se je razlilo Hrastovo vino.

»Viš, vino si mu razlilo, ko tako razgrajaš,« je spet skušal miriti Gaber. »Nič zato!« je rekel kovač. »Dam jaz za vino. Alo, Urša, prinesi bokal vaše kislice.«

V pivnico je prišel kajžar Repar. Kmetje so se spogledali, vstali so in se začeli odpravljati, kajti poznali so Reparja. On jih je ovajal tako na gradu kakor v farovžu.

Ko so stopili na dvorišče, se jim je nudil čuden prizor. Fajmošter je ves rdeč v obraz krilil z rokami, kakor bi se otepal sršenov, in se na vse grlo drl nad Hribarjevim hlapcem, ki je bil pripeljal desetino.

»Rekel sem, da obrni in pelji na grad!« je bilo slišati duhovnega gospoda.

»Čemu?« je ugovarjal hlapec. »Meni je gospodar ukazal pripeljati sem kot vsako leto. In počemu na grad? Saj tja nismo vozili nikoli!« »Ker jaz tako ukazujem!« je kričal župnik.

»Jaz pa jem Hribarjev kruh,« se je odrezal hlapec, skočil na voz, obrnil in pogнал proti domu.

»Sedaj so se spravili nad Hribarja,« je rekel Lenart, obrnjen k Trpinu. »To je začetek svobodnjakovega konca.«

»Ta je že bil. Na njegove svatbe dan ...« je menil Trpin in se pomenljivo nasmehnil.

Gaber pa je potegnil Trpina za rokav in mu šepnil:

»Pojdimo že, pojdimo!«

Tisto soboto pred žegnansko nedeljo se je pri Hribarju oglasil Repar. Hribarjeve ljudi je našel za hišo na njivi, kjer so hiteli pospravljati zadnjo ajdo.

»Repar prihaja,« je zinil hlapec. Gospodar se je uzrl. »Kaj bo dobrega, Repar?« je zaklical kajžarju, ki se je počasi bližal vozu. Pod vozom je zarenčal Perun in se hotel pognati v prišleca, pa ga je gospodar zadržal.

»Kaj bo dobrega?« je ponovil Repar. »Ne vem, ali bo dobro – ali kaj. Res, ne vem! Le to sem ti prišel povedat, da pride v ponedeljek zjutraj na grajsko oskrbništvo. Tako ti naročajo gospod oskrbnik Herman.«

Po teh besedah se je obrnil in odšel.

»Glej jo no prevzetnost!« je vzkliknil hlapec. »Hodi, kakor da je vse njegovo.«

Hribar se je samo trpko nasmehnil. V ponedeljek zjutraj se je svobodnjak odpravil na grad. Mahnil jo je kar po bližnjici, da ne bi izgubil preveč časa, kajti jesenskega dela je bilo v izobilju.

Nič kaj lahko mu ni bilo pri srcu. Obhajale so ga temne slutnje. Nekaj dni po tisti nesrečni svatbi ga je obiskal Urh. Še enkrat sta go-

vorila o Alenki, ki je morala pre-
zgodaj umreti. In tedaj mu je Urh
zaupal, da tisti visoki, sloki raz-
bojnik z verižno srajco, ki mu je bil
ranil lice, ni mogel biti nihče drug
kakor grof Harald.

In potem konec svobodne Gaber-
ce! Čeprav je ljubil le Alenko, je
bil na željo starega Gaberčnika
pripravljen vzeti Zaliko, samo da
reši Gaberco. Pa je prehitel šepavi
fajmošter njega, počasneža. In to
ga ni malo jezilo.

V take misli zatopljen je prispel do
Gaberce. S poti je zagledal na
vrtu v doslej nepoznano nošo ob-
lečenega človeka, ki je v tujem je-
ziku nekaj vpil nad otroki. Repar
pa je stal pod staro češnjo in se
pogovarjal z deklino dvajsetih let
bolj s kretnjami kakor z besedami,
ker ni znal tujega jezika.

Tako, tako, je postal Hribar ves
bridek. Zaliko so zaprli v kloster,
pobrali kar je bilo vrednega, hišo
in zemljo pa izročili temule prite-
pencu. Kdove od kod ga je pri-
neslo? No, in kar prav, da vem, s
kom vse se družijo ta Repar!

Tako je dospel v grad.

Stopil je na oskrbnništvo. V pisarni,
ki je bila prostorna sobna in ob-
enem tudi sodni prostor, je sedel
čokat človek lisičjega obraza in
gladko obrit. Rdečkasti nos in
krvavo podplute oči, vse to je pre-
cej zgovorno pričalo, da je mož
prijatelj zlate kapljice. Čeprav bi
mu jih človek po obrazu ne prisodil
štirideset, je bil zaradi pleše in
zgodaj osivelih redkih las videti
mnogo starejši.

Ko je Hribar vstopil, je oni listal
po debeli knjigi.

»No, si vendarle izvolil priti,« je
posmehljivo ogovoril svobodnjaka.

»Le bliže, le bliže, da se pomeniva
o marsičem!« ga je povabil in mu
ukazal sesti.

Hribar je sedel z občutkom obto-
ženca na dolgo, zaprašeno klop.
Dobro se je zavedal, da je ta pro-

stor tisočkrat preklet od podložni-
kov, vendar je sklenil, da se bo
pogumno držal.

»Ali veš, zakaj smo te poklicali?«
je čez čas vprašal oskrbnik in po-
gledal iznad knjige.

»Pravzaprav natančno ne,« je od-
vrnil svobodnjak.

»No, ti pa jaz povem,« je z zlob-
nim nasmehom nadaljeval oskrb-
nik. »Samo prej moram nekaj vpra-
šati. Ali ti je znano, da je o svetem
Mihaelu gorjanski župnik tvojemu
hlapcu ukazal odpeljati cerkveno
desetino sem gor?«

Hribar je prikimal.

»In zakaj je ni takoj pripeljal?«

»Ker je vedel, da ta sprememba
meni še ni znana.«

»Ti je hlapec povedal, ko se je
vrnil?«

»Povedal.«

»In zakaj nisi opravil župnikovega
ukaza?«

»Zato, ker meni o tej spremembi
nihče še nič na znanje ni dal,« je
mirno odvrnil Hribar.

»Ali ti mora to povedati gospod
župnik, ali celo naš milostni go-
spod grof?« je zarjul valpet.

»Svobodnjak sem in zato želim, da
se o tako važni zadevi, kakor je
desetina, pomenita župnik in grof
z menoj,« je poudaril Hribar.

Oskrbnik se je zasmejal. Potem se
je počehljal po pleši in rekel:
»Pravkar sem te vpisal v urbar med
podložnike. Jutri pa pripelji«

In naštel mu je, kaj vse naj pri-
pelje, obilno dajatev pa zaključil
s tremi velikimi siri.

»Ni mi bilo treba naštevati, kaj
vse naj naložim, vem na pamet.
Tudi to vem, da mi farovžu ni bilo
treba nikoli odrajtati nobenega
sira,« je odgovoril Hribar in vstal,
da odide.

Zunaj na hodniku so se začeli ko-
raki. Nagla in odločna je bila hoja.
Čez hip so se odprla vrata in v
sobo sta planila dva lovska psa.
Ko sta zagledala Hribarja, sta sko-

čila proti njemu, besno zalajala
nanj in ga hotela napasti. Na oster
žvižg moža, ki se je pojavil v dvo-
rani takoj za njima, sta se umirila.
Kakor je bila prej oskrbnika Her-
mana zgolj nadutost, ga je bila
sedaj sama ponižnost.

»Dobro jutro, vaša milost,« je vo-
ščil Herman in naredil pred gro-
fom globok poklon.

Grof se je nameril proti svojemu
sedežu, ki so mu kmetje pravili
»tron«, in sedel. Psa pa sta poglela
ob njegovih nogah.

Hribar je sicer dobro poznal grofa
že od mladih nog, danes pa mu ni
ušel noben njegov gib. Še nikoli se
mu ni zdelo važno, kako se grof
drži. Danes je na to posebej pazil.
Graščak je odložil svojo žametno,
s sokoljim peresom okrašeno če-
pico. Pogladi si je valovite lase, ki
so mu kakor slap padali na ra-
mena. Namršil je košate obrvi in
zapičil svoje modre oči v Hribarja.
»Veš, zakaj sem te ukazal pokli-
cati?« je vprašal in umaknil po-
gled.

»Menda zaradi desetine,« se je od-
rezal Hribar, opazujoč za dober
palec dolgo razo čez grofovo lice.
»Te pred mojo ženitvijo še ni imel,«
je sam pri sebi ugotavljal svobod-
njak. »Tudi brado na tisti strani mu
je nekdo grdo oskubil,« je pomislil.
»Glede tega sem, vaša milost,« je
posegel vmes oskrbnik, »že sam
uredil z njim. Vašo milost bom v
tej zadevi samo še prosil za podpis
na listini, ki sem jo pravkar dokon-
čal.«

»Preberi, Herman!« je ukazal grof.
In oskrbnik je začel: »Mi grof Ha-
rald dajemo kmetu Hribarju na
znanje, da nam je župnik Rihard
iz Gorij za vedno prepustil njegovo
desetino v zameno za Gaberčevo
njivo v Megrah, katero smo daro-
vali gorjanski cerkvi.«

Kakor da ga je nekdo z vso močjo
sunil v prsi, je svobodnjak stopil ko-
rak nazaj. Pa se je hitro zbral.

Vzravnal se je in rekel: »Če sem prav razumel, kar je bilo pravkar prebrano, gre za mojo njivo.

»Ta njiva je bila Gaberčnikova,« se je oglasil grof, »po njegovi smrti pa je s kmetijo vred prešla v naše roke.« Stegnil je roko in vzel pergament, da ga podpiše.

»Prosim, počakajte še malo, da vam do konca povem,« je bil Hribar odločen.

»Kaj bi še rad?« je posmehljivo vprašal graščak.

»Samo to bi še rad povedal,« je trdo rekel Hribar, »da mi je to njivo prinesla za doto Gaberčnikova Alenka, s katero mi, žal, ni bilo dano do konca preživeti niti najine svatbe. Po kakšnem naključju se je bila znašla v globokem Vintgarju namesto v poročni postelji, vam bo, gospod grof, težko znano. Da ta njiva po vsej pravici pripada moji hiši, pa je zapisano med drugim tudi v ženitnem pismu.«

»V ženitnem pismu, ha, ha!« se je zarežal grof, da se mu je pokazala vrsta belih zob. Toda v spodnji čeljusti sta mu dva manjkala.

Čeprav je bil Hribar ves v ognju zaradi krivičnega mešetarjenja med farovžem in gradom za njegovo svojino, je bil kljub temu toliko priseben, da je opazil tudi to spremembo. »Pred mojo poroko je imel še vse zobe,« se je hipoma spomnil.

»Da, v ženitnem pismu. Razen tega je Gaberčnik to potrdil na smrtni postelji!« Hribar je skoraj kričal. Ne toliko zaradi krivice, ki mu jo je hotel grof pravkar prizadejati, kolikor zaradi globokega prepričanja o krivici, ki mu jo je prizadejal na poročni dan. »Pritožim se, pri deželnem gospodu se pritožim!« je bruhnilo iz sobane. S tem se je začela njegova trda, pravična pravda s pravico pesti. —

Ves vročičen je Hribar dospel do gozdarjeve hiše. Občutil je potrebo, da se pogovori z Urhom. Še nikoli si ni tako želel razgovoriti se s sočlovekom in mu zaupati svoje gorje.

Odprl je leso in stopil čez vrt proti hiši.

Urh je sedel pred hišo in prirezoval strelice.

Prijatelja sta se pozdravila.

»Kaj pa ti hodiš naokoli sredi najlepšega dne?« je pobaral Urh in ga povabil, naj prisede.

»Raje stopiva v hišo!« je svetoval Hribar.

»Danes si pa na burkljah, kakor vidim. Kaj se je zgodilo?« je bil Urh radoveden.

»Vse ti povem, samo tu zunaj ne stojva!« je bil Hribar že kar nestrpen.

Stopila sta v izbo. Gozdar je posadil gosta v naslanjač, sam pa je primaknil stol.

»Na gradu sem bil,« je povzel Hribar in povedal, kako je s cerkveno desetino in da ga grof misli oropati Meger. Nazadnje mu je razkril tudi svoje misli o grofovi krivdi glede Alenke.

»Najprej se pomiri!« je počasi spregovoril Urh. »Nato samo čakaj in opazuj, kaj bo počel grad. Vsi tvoji naj bodo na preži! Tudi jaz bom.«

»Kako naj ravnam glede desetine in Meger? Njivo sem ravno pretekli teden zasejal z ozimino.«

»Desetino,« je nadaljeval Urh, »kar mirno odrajtaj na grad; pa niti zrna več, kakor si doslej dajal farovžu! Hermanova zahteva je krivična. Tvoj primer pa ni osamljen. Tudi drugod se dogodi, da cerkev odstopi desetino graščini. Glede Meger ti svetujem, da nikdar ne priznaš, da so koga drugega kakor tvoje. Ko bo žito zrelo pa glej, da te fajmošter ne prehití! Tako kot takrat, ko ti je izpred nosu speljal Zaliko v klošter.«

Hribar je položil Urhu roko na ramo in ga hvaležno pogledal. »Olajšal si mi dušo, hvala ti za dobro besedo!«

»Nič zahvale,« se je branil Urh in vstal. Stopil je k zidni omarici, vzel iz nje čutaro in jo ponudil Hribarju. »Na, to te bo pokrepčalo, kajti takale pot, kakršno imaš danes za seboj, človeka presneto zdela,« je dejal in se nasmehnil.

Potem pa se je udaril z dlanjo na čelo in skorajda stekel k omarici. »Kmalu bi bil pozabil,« je kakor v opravičilo rekel in pomolil Hribarju kos zvitega platna. »Na, pa shrani za spomin!«

Dobrohotno so mežikale njegove rjave oči, ko je prijatelj odvijal poslikano platno.

»Alenka!« je dahnil Hribar, se sklonil nizko nad sliko in nanjo sta kanili debeli solzi.

Ko se je umiril, je vprašal: »Kje si jo dobil?«

»Ko sem živel še kot sholar v Padovi,« je pojasnil Urh, »sem se nekoliko priučil tudi slikarske umetnosti. Glej, moja Marjetico,« je pokazal na sliko, ki je visela nad kaminom. »Naslikal sem jo, ko sem zadnji hip še ujel njen obraz – na mrtvaškem odru.«

»Tudi jaz jo namestim v svoji čumnati,« je tiho rekel Hribar, stisnil roko Urhu in se poslovil.

(Se nadaljuje)

Po lovskem svetu

Iz vzhodnonemške revije »Unsere Jagd« – 8/1973

ČSSR, odstrel divjih rac od 1961 do 1968 upada oz. narašča v zaporedju let: 31 700, 54 000, 46 300, 43 500, 55 200, 74 300, 113 400 in 92 000.

Območje divje mačke na Slovaškem se je sicer skrčilo, številčno stanje pa je poraslo skoraj trikrat.

Tudi razmnožitev risa ni na okolje vplivalo v ničemer negativno.

Bolgarija. Za gojitev divjadi so v okrožju Vidina letno porabili 80 ton krmil na 1800 krmiščih. V tem okrožju so našli ca. 1000 divjih prašičev, 400 srnjadi in 180 jelenjadi. V lovni sezoni 1971 so tu med drugim uplenili 12 000 zajcev in 2300 lisic.

V okrožju Kurdshali so uplenili 24 volkov in 4030 lisic.

V okrožju Varne je bilo leta 1971 ca. 60 000 jerebic, 12 500 fazanov,

2700 srnjadi, 400 jelenjadi in 1000 divjih prašičev. Uplenili pa so med drugim 12 volkov in nad 6000 lisic.

M. Š.

Okrutni ptičarji v Italiji

Očividec turist je v okraju Siene opazoval, kako tam love ptice in kako nečloveško z njimi ravnaajo. Med drugim je videl ptičarja, ki je imel na dolgi prekli privezanega škranca. Z dvignjeno preklo je mahal sem in tja, da je privezani škranec kričal, da bi tako privabil preletajoče škrjance. Okoli njega so se ustavljali mimoidoči, zijali v okrutno mučeno nesrečno ptico in se porogljivo smejali nesrečnemu bitju.

Vse to in tako po 2500 letih ustanovitve večnega Rima!

Die Pirsch 23 – 1973 – M. Š.

Drozgova smrt v mreži italijanskega »lovca«

Foto P. Adamič

Lovski oprtnik

Zakaj ni petelinov?

Odkar stalež velikega petelina upada, je bilo v Lovcu več člankov, v katerih avtorji naštevajo vzroke upadanja.

Nekateri krivijo gozdarje, ker ne delajo več golosekov, na katerih bi se razrasle borovnice, jagode, maline itd. — gozdne kure torej nimajo dovolj hrane.

Nekateri opozarjajo, da veliki petelin ljubi mir — v naših gozdovih pa je vedno več gozdnih cest, po katerih se ob nedeljah in praznikih zapodi na stotine avtomobilov.

Ljudje, ki preživijo teden za strojem ali ob tekočem traku, se hočejo naučiti svežega zraka. Gobarji pretaknejo najbolj skrite kotičke gozdov. Med tednom pa povzročajo gozdarji z motornimi žagami neznosen trušč. Miru torej ni več.

Eden izmed avtorjev zvrča vso krivdo na roparice — predvsem kragulje in lisice, češ da so se tako razmnožile, da povzročajo veliko škodo na mali divjadi in velikem petelinu.

V 6. številki lanskega Slovenskega čebelarja sem prebral zanimiv članek, v katerem avtor dr. A. Hansson s švedske opisuje pomembnost čebel v naravi. V svojem dolgoletnem raziskovalnem delovanju je odkril zanimivosti, za katere je prav, da vemo tudi lovci. Zato na kratko povzamem vsebino omenjenega članka:

Znano je, da žuželke — predvsem čebele — oprasijo 75 % vseh cvetočih rastlin. Raziskovanja raznih strokovnjakov so pokazala, da je v predelih brez čebel oplojenih le slaba polovica borovničnih cvetov. Zaradi slabe oprasitve imajo potem borovnice malo semen. Če pa so v času cvetenja prisotne čebele, obrodijo nad 90 % cvetov. V teh sadežih — borovnicah je veliko semena in so

tudi 1,7-krat težje od borovnic, ki zrastejo na področju brez čebel.

Pri raziskovanju posledic oprasovanja s čebelami in brez njih so prišli do enakih zaključkov kakor pri borovnicah tudi pri brusnicah, jagodah, malinah, robidnicah, šipku, rumenem drenu itd.

Za gozdne kure, ki se poleti hranijo z jagodičjem, so torej zelo pomembne čebele v naravi. Toda, pogledimo, kako je s čebelarstvom pri nas!

Še v prejšnjem stoletju so se ljudje na deželi precej bavili s čebelarstvom. Skoraj na vsaki, tudi najbolj samotni kmetiji se je kdo izmed družinskih članov posvetil čebelam. Migracija prebivalstva z dežele v mesta pa je vplivala tudi na razvoj čebelarstva. Na kmetijah je ostalo malo ljudi, predvsem starejših, ki morajo delati od jutra do mraka na polju in pri živini. Za čebele ni več časa, zato je na podeželju čebelnjakov mnogo manj kot nekoč, v bližini mest pa vedno več. Ljudje se morajo nekako sprostiti in ni malo takih, ki posvečajo svoj prosti čas čebelam. Ker so čebelarji navadni zemljani, se jim ne smemo čuditi, če skušajo s svojim hobi imeti tudi nekaj dohodkov. Panje prevajajo v kraje, kjer med drevje

in drugo rastlinje. V maju jih prepeljejo na Primorsko, kjer cveti in dobro med akacija. V kraje z divjim petelinom pripeljejo čebele šele junija ali julija, ko medita smreka in jelka.

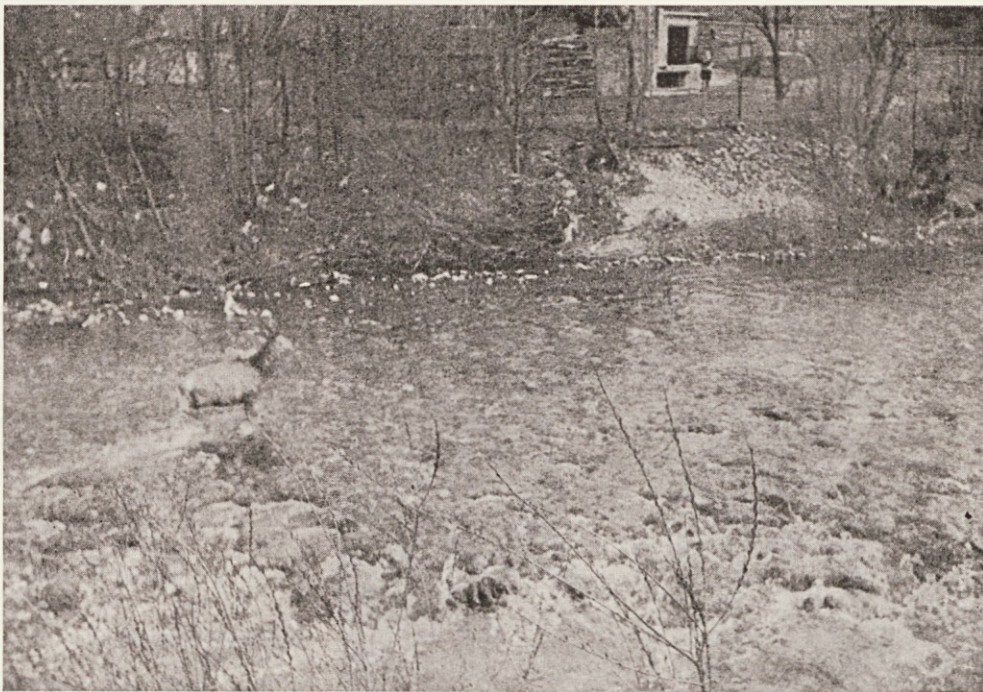
Bistveni razlog za upadanje staleža divjega petelina nikakor še ni ugotovljen oziroma dokazan. Tudi jaz ne trdim, da je temu glavni razlog neopraseno jagodičje. Eden izmed razlogov pa je skoraj gotovo. Zato bi bil morda umesten poskus, da bi v bližino kakega petelnjega revirja več let zapored spomladi namestili nekaj panjev čebel?

Rudolf Franc,
LD Javornik

Jelen obiskal Škofjo Loko

Letos 19. februarja, okrog 14. ure, je imelo naše mesto nenavaden obisk. Pojavil se je jelen. Verjetno ga je pot vodila preko Jelovice, Selških hribov in Križne gore. Prva vest o »čudni živali« je prišla iz vasi Sv. Duh. Od tam je jelen krenil proti mestu.

Pod škofjeloškim zdravstvenim domom je prečkal nekaj vrtov in ob sotočju Selščice in Poljanščice preplaval Soro.

Jelen — čez Soro iz Škofje Loke

V naselju Puštal je podir vrtno ograjo in nadaljeval pot med presenečenimi gledalci. Vpričo njih je potem z vrta skočil čez 7 m visoko pečino v tolmun, kjer se je dobro okopal v mrzli vodi. Potem je nadaljeval pot mimo kopališča in izginil v gozdu. Drugi dan so jelena videli v bodoveljski grapi. Med opazovalci smo bili tudi štirje lovci, ki smo jelena fotografirali in mu želeli srečno vrnitev v njegov revir.

Maks Mavri

Gamsi na Nanosu

Večkrat zasledim v našem glasilu članke o gamsih. V Lovcu, št. 12/74, stran 372, je poročilo Leopolda Tratnika, LD Nanos, o razstavi gamskih rogljev v Vipavi, iz katerega je razvidno, da je na Nanosu že okrog 180 gamsov.

To me je napotilo, da napišem nekaj vrstic o tem, po čigavi zaslugi so bili leta 1953 gamsi naseljeni na Nanos.

Dr. Jože Benigar, takratni predsednik LZ Slovenije, je večkrat prišel sam ali s svojo ženo-lovko v gornji koroški kot obujat spomine

Lovci LD Vodice so lani spomladi pomagali pri gašenju gozdnega požara na Rašici
Foto VI. Pleničar

obdržale vseh osem ulovljenih gamsov. Le starejša koza je mrežo nekoliko poškodovala.

Torej imajo notranjski kakor vipavski lovci gamse v svojih loviščih predvsem po zaslugi dr. Jožeta Benigarja. Večina starejših lovcev osebno pozna bivšega dolgoletnega predsednika Lovske zveze Slovenije in ve, da je v veliki meri tudi njegova zasluga, da je naše lovstvo danes na taki višini. Dr. Benigar je zaoral v težko ledino našega lovstva, večkrat sicer trdo, a je bilo takrat potrebno.

Tone Črnač

nabojev z minimalno zadetna silo za odstrel posameznih vrst divjadi, zagotovil tudi uresničitev načela o zadostni teži krogle.

Zaradi tega menim, da bi bilo priznanje novo konstruirane krogle takšne teže in kalibra za odstrel jelenjadi in druge približno tako težke divjadi nesprejemljivo, publiciranje takega sestavka, kakor je »Deveto poročilo o krogli ABC«, pa lovsko ni vzgojno.

KB

Foto - kino klub Diana

ABC – v premislek

Te dni sem listal starejše Lovce in v letniku 1955/56 zasledil tudi članek Franceta Avčina »Uporabnost raznih lovskih nabojev s kroglo«. Avtor, ki je takrat oral še tršo ledino na polju naše balistike kot danes, si je za osnovno misel izbral moto znanega nemškega balistika dr. Konrada Eilersa: »Das Hochwildgeschoss muss Masse haben«, ali v približnem prevodu, da mora biti krogla za odstrel velike divjadi tudi primerno težka, masivna. Članek do danes kljub hitremu razvoju balistike na aktualnosti ni veliko izgubil. Skoraj obenem pa sem v marčevi številki Lovca 1974 prebral »Deveto poročilo o krogli ABC«. Kroglico ABC – 5,2 gramsko – kalibra $5,6 \times 57 R$ naj bi uspešno uporabljal za lov na jelenjad poklicni lovski čuvaj na Notranjskem. Ta kaliber je v Zahodni Nemčiji dovoljen samo na srnjad in gamse, saj s še tako dovršeno konstrukcijo krogle v praksi ne more učinkovati čudežno. Naj omenim tudi to, da je v Zahodni Nemčiji dovoljen minimalni kaliber za odstrel jelenjadi $6,5 \times 57 R$ z najmanj 10-gramsko kroglo, s pripombo, da je tamkajšnja jelenjad tudi telesno šibkejša od naše.

Upajmo, da bo naš novi lovski zakon, ki bo bojda urejal tudi vprašanje dovoljenih minimalnih kalibrov oziroma

Sekcija Fotokino

kluba Diana v Nazarjah

Ustanovili so jo konec marca t. l. tamkajšnji fotoamaterji. Slovesnosti sta prisostvovala predsednik in sekretar kluba. Prisotnim sta razložila namen, pravila in naloge Diane. Posebno sta poudarila prednosti organiziranega dela, ki se kažejo v obliki strokovnih predavanj, nasvetov, izmenjavi izkušenj, v pripravi razstav in publiciranju najbolj uspešnih posnetkov. Sekcija ima deset članov, trije izmed njih so navdušeni lovci. Eden, ki puške še nima, se je trdno odločil, da bo namesto puške kupil dober fotoaparatus.

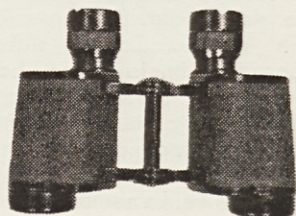
Za lovca so najdragocenejša doživetja narave v nešteth oblikah življenja. Mnogi med nami imajo fotoaparatus, ki je prava čarovna skrinjica: v trenutku nam ujame in shranimo doživetje, ki si ga želimo ohraniti v spominu. Prav zato je nerazumljivo, da se mnogi med nami obotavljajo

kot udeleženec pohoda XIV. divizije, kot zdravnik-partizan. Koroški lovci so ga z veseljem sprejemali in mu dovolili, da za spomin na težke partizanske boje upleni gamsa. Zaupali so mi, da ga na lovskih pohodih spremljam jaz. Ob tej priložnosti je tekel pogovor o tem partizanskem pohodu. Ko smo se povzpeli po strmim pobočju Uršlje gore ali Smrekovca, je kazal prepad, kje vse se je tolkla XIV. divizija in kakšne težave so meli z ranjenci, ko so bili brez najnujnejših zdravil, da bi jim lajšali bolečine. Seveda je pogovor teklen tudi o gamsih.

Ob neki priložnosti mi je pripovedoval, da nameravajo naseliti gamse na Snežnik. Odsvetoval sem mu in utemeljil, da bi bilo na Snežniku brezuspešno, saj je gamse tam poskusil naseliti – če

se prav spominjam – že Auerperg leta 1905. Poznal sem snežniške gozdove in Nanos kakor svojo dlan, ker sem te predele nešteto krat prehodil počez in po dolgem. Zato sem mu svetoval, da bi gamsi prišli v poštev na Nanosu, ker so tam strnjena kamnitna pobočja, medtem ko jih Snežnik nima, čeprav tam rastejo planike in ruševje. Strinjal se je z mojim predlogom in rekel, da bo Lovska zveza Slovenije gamse preskrbela brezplačno, LZ Postojna pa naj bi krila le stroške za odlov in prevoz na Nanos.

Po naselitvi na Nanos mi je ob neki priložnosti pripovedoval, da se je osebno udeležil odlova gamsov v Kamniški Bistrici, ki so ga izvršili kar z mrežami, ki jih uporabljajo za odlov živih zajcev. Presenečen je bil, prav tako jaz, da so mreže

pritisniti na sprožilo fotoaparata, čeprav se vsak, ki se nauči – streljati, lahko nauči tudi – fotografirati. Pozdravljamo ustanovitev nove sekcije. Vsakemu članu nove sekcije bomo nudili potrebno strokovno pomoč in iskreno želimo, da bi kmalu ta ali oni uspešno predstavil svoje fotografije na razstavi in v naši reviji.

Vabimo vse lovce in druge ljubitelje narave v okolici Nazarij, da se vključijo v sekcijo ter s svojim delom in zgledom pomagajo odkrivati tiste vrednote v naravi, ki so še marsikomu neznane in skrite.

S. B.

Nagrade najboljšim

Na natečaj za najboljše posnetke divjadi in drugih divjih živali, ki ga je razpisal uredniški odbor revije Lovec v št. 1/1973, smo prejeli 53 črno-belih in barvnih fotografij ter diapozitivov.

V A skupini je prejel 1. nagrado 1500 din Jože Lavtičar za zbirko: ptice pevke in ruševce.

2. in 3. nagrada nista bili podeljeni.

V B skupini je prejel 1. nagrado 1000 din ing. Janez Černač za zbirko: lisica, polhi.

2. in 3. nagrada nista bili podeljeni.

V C skupini je prejel 1. nagrado 500 din Franjo Hladnik za zbirko: gamsi.

2. nagrado 250 din je prejel ing. Alojzije Frković za posnetek volkov z visoke preže.

3. nagrado 100 din je dobil Stane Lenardič za posnetek: jelenjad na krmišču.

Vse poslane posnetke je ocenila tričlanska žirija Fotokino kluba Diana. Priznanje je izrazila tudi nekaterim nenaagrajenim avtorjem, katerih posnetki bodo vsekakor objavljeni v Lovcu.

Uredništvo

Mladi pišejo

Strel, ki je uničil tudi del moje mladosti...

Srna je rodila na obronku gozda dva mladička. Prvi je kmalu odracal za njo v gozd, drugi je pa ostal na polju. Bil je lačen, zato je klical mati-srno, naj pride in ga poteši s sladkim mlekom. A ubogi mladiček je klical in jokal zaman.

Njegovo predirljivo klicanje je privabilo le ljudi, ki so delali na polju. Božali in ljubkovali so nesrečnega, češ da se bo srna zagotovo vrnila. A niso ravnali pravilno, ker so s svojimi rokami puščali na srnjačku človeški dah. Morda je srna ponoči prišla, da ga nahrani in odvede, pa jo je zmotil vonj po človeku, ki se je držal pikčastega mladička? Dejstvo je, da je drugi dan srnjaček še vedno jokal ob gozdu. Usmilila se ga je naša soseda in ga prinesla k nam, k najbližjemu lovcu. Bil je sestradan in potreben hitre pomoči, ki sva mu jo z mamo nudili v polni meri. Posebno prav nama je prišla steklenička z dudko.

Oče je kot lovec prosil na posvetu lovske družine, naj nekaj ukrenejo, oziroma se pogovorijo, kaj bi z njim, kje in kako naj bi ga zrejal. Nobeden izmed lovcev se ni javil, da bi prevzel srnjačka v oskrbo. Saj to je delo, skrb in stroški! Tako je ostal srnjaček pri nas, sicer pa last lovske družine.

Minevali so dnevi, tedni, meseci. Vez ljubezni med njim in nami je postajala vse trdnjša. Čeprav je kot razigran nagajivec sem in tja pristrigel kako okrasno rastlino, se nismo jezili, saj so njegove temne, žametne oči gledale tako nežno, ljubezljivo. Z dušo in srcem sem se navezala nanj.

In srnjaček je postajal vse večji, močnejši. Nerad je zahajal v gozd. Navadno je spal kar pod oknom in že

navsezgodaj zahteval svoj jutranji obrok mleka, ki si ga je še kot polletni mladenič redno privoščil iz dude oziroma stekleničke. Rad je jedel tudi zmleto koruzo, pšenico in kruh.

Tudi sosede so ga na moč vzljubili. Vsakdo je poznal Damšetovega Pikija, ki je tudi tujim ljudem rad pritekel naproti in jih potem spremil na določeni razdalji. Vendar neznanim ljudem ni povsem zaupal; vsaki lepi besedi ni verjel.

S posebno čustveno vezjo pa sva bila združena midva. Čeprav me čez teden ni bilo doma, me je ob sobotah hitro spoznal, ko sem se vračala. Vesel in razigran mi je pritekel naproti in pritisnil svoj mokri smrček na moje lice, ko da bi me poljubil. Bili so občutki, ki se ne dajo opisati! Še manj morem opisati žalostne občutke za novoletne praznike, ko mi moj Piki ni pritekel naproti, ko me niti ni sprejel doma na pragu. In kako tragična je bila novica, da me nikdar več ne bo poljubil s svojim mokrim smrčkom. Ne bi mi bilo hudo, če bi odšel v gozd in si uredil življenje, kakor njegovi divji vrstniki. Saj takšno življenje mu tudi pripada! Za to, da bi se nekoč vrnil nazaj v naravo, smo ga tudi hranili! Srečna bi bila ob misli, da uživa v divji prostosti. A tega ni dočakal. Premalu, mnogo prezgodaj mu je roka, ki ga je še pred

nedavnim gladila po glavi, namenila – kroglo. Votlo je odjeknilo iz podedovane puške lovskega pripravnika. Na lovu so bili »trije hrabri lovci« LD Pristava pri Mestinj. Tako so torej izrazili »zahvalo« za trud in humanost mojem očetu, ki je pomagal osiroteli divjadi! Strel je jeknil nanj, ko je bil na sprehodu blizu naše domačije. Zakaj so izbrali prav njega? Saj je v našem kraju toliko druge srnjadi! Nemara se jim je zahotelo na Silvestrovo divjačine v omaki? Morda bi z njo pogostili tudi mojega očeta na praznovanju v novem lovskem domu, kamor so ga povabili?

Žalostno novoletno praznovanje so pripravili tudi meni. Niti tega mi niso privoščili, da bi se poslovila od živali, na katero sem bila tako zelo navezana. Premalu, mnogo premalu so mi ostali le spomini nanj. Krogla, ki je srnjačku predrla srce, je uničila tudi del moje mladosti, sreče in veselja. Razoračana sem o ljudeh, ki jim je poln trebuh pomenil več kakor moja ljubezen do črnih, žametnih oči. Solze mi tečejo po licih, ko stiskam k sebi steklenico z dudo, iz katere se je še pred nedavnim hranil naš Piki. Ostala pa ni samo ta steklenica, ostalo in zajedlo se mi je v dušo tudi spoznanje, da so ljudje večkrat okrutnejši od živali.

Ivanka Planinšek

Ivanka in Piki

Lovska organizacija

Tečaj za lovske čuvaje

Od 8. do 28. februarja 1974 je bil v domu RSNZ na Ugarju pri Ribnici na Dolenjskem tečaj za lovske čuvaje, četrti po redu, ki ga je tudi letos organizirala Lovska zveza Slovenije.

Zbralo se je 24 slušateljev iz raznih predelov Slovenije. Pred tečajniki se je v 116 učnih urah zvrstilo 24 predavateljev, ki so za lažje razumevanje snovi uporabili filme, diapozitive, slike in originalno zobovje in rogove divjadi vseh razvojnih stopenj.

V programu je bilo prvenstveno zajeto: splošna ekologija in populacija divjadi s poudarkom na pomen biološkega ravnotežja v naravi; živaloslovje divjadi; lovska zakonodaja; kinologija; izboljševanje naravnih pogojev, prehrana in krmljenje divjadi; balistika; bolezni divjadi in psov; ocenjevanje starosti divjadi in ocenjevanje trofejev; ravnanje z uplenjeno divjadjo in lovski obi-

čajji; lovske naprave in izvajanje lovov.

V posameznih predavanjih so bile obravnavane tudi naslednje teme: temelji naše samoupravne ureditve in družbeni pomen ter položaj lovstva; zgodovina lova; škode od divjadi; lovska inšpekcija in naloge lovskih čuvajev; lovstvo in splošni ljudski odpor; varstvo narave in okolja; pomen lovskega turizma; spremljanje lovskih gostov in odnos do njih; ukrepi za odkrivanje divjega lova in krivolova; prva pomoč pri poškodbah; lovska etika.

En dan je bil namenjen za delo v lovišču in en dan za ogled lovske naprave. Tako so tečajniki v lovišču »Žitna gora« postavili novo zaprto visoko prežo in očistili ca. 300 m² gozda za pregledno krmišče za divje prašiče. Kandidati so tudi videli, kako je moč hitro z motorno žago izdelati solnico. V tem lovišču so si ogledali še medvedje mrhovišče z visoko prežo, krmne njive in druge naprave.

Tečajniki so obiskali tudi gojitveno lovišče Rog oziroma revir znanega lovskega čuvaja Maksa Konečnika. O gospodarjenju in ureditvi lovišča jih je seznanil upravnik Lado Švigelj, naprave v lovišču pa jim je razkazal Maks Konečnik. Še isti dan so tečajniki obiskali fazanerijo

gojitvenega lovišča Kozorog – pri Cerkljah, kjer so že začeli s pripravami za zrejo fazanov in jerebic.

Sledil je še ogled lovskega muzeja v Bistri pri Vrhniki. Tu je bil izredno zanimiv pogled na močno jato mlakaric na grajskem ribniku, ki so se že pripravljale na gnezditve.

Že med tečajem so slušatelji reševali teste po predavanjih temah, ki jih je sproti pripravljala sodelavec strokovnega sekretariata LZS prof. Stanko Brumec. Rezultati testov so bili sproti objavljeni, da so slušatelji lahko kontrolirali svoje znanje.

Vsa predavanja so bila magnetofonsko snemana in bodo posnetki služili za izdelavo skript za poznejše tečaje, saj je bil kot učilo tokrat na voljo v glavnem le Slovenski lovski priročnik.

Pred sedemčlansko komisijo pod predsedstvom Miloša Keliha je 27. 2. opravljalo izpit vseh 24 udeležencev. Dvajset jih je izpit uspešno opravilo, štirje pa bodo popravljali izpit iz enega oziroma dveh predmetov.

Najboljši uspeh je pokazal Albert Kravanja iz Soče, bodoči lovski čuvaj gojitvenega lovišča Triglav. Naslednji zelo dobri so bili Vojko Šemrov, Anton Trogar in Ivan Meserko. Na zaključni slovesnosti je član izvršnega od-

bora LZS Tone Svetina podelil najboljšemu v imenu Lovske zveze Slovenije knjižno nagrado – trilogijo »Ukano«. Tudi naslednji trije so prejeli knjižne nagrade.

Starost tečajnikov: 7 do 25 let, 5 od 26 do 30 let, 6 od 31 do 35 let, 6 od 36 do 50 let.

Izobrazba: 14 od 4 razredov do popolne osemletke, 2 s srednješolsko izobrazbo, 8 s poklicno strokovno šolo. Poklic: 12 kvalificiranih in 6 nekvalificiranih delavcev, 4 kmečki delavci, 2 upokojenca.

Na tečaj so jih poslale lovske družine 13, gojitvena lovišča 4, na lastno pobudo in stroške pa jih je prišlo 7.

Stož tečajnikov v lovski organizaciji: 14 do treh let, 1 štiri leta, 1 pet let, 7 nad osem let, 1 petindvajset let.

Tečaj je v celoti uspel in dosegel svoj namen. Novi lovski čuvaji so odnesli v naša lovišča, v lovske družine in lovske kolektive sploh razširjeno in poglobljeno znanje ter bodo glasniki novih idej varstva in gojitve divjadi.

Ob koncu se po naročilu tečajnikov in kot vodja tečaja najlepše zahvalim vsem predavateljem, osebu doma na Ugarju, predvsem pa Stanku Brumcu, sodelavcu pri vodstvu tečaja.

Janko Klemen

Udeleženci tečaja za lovske čuvaje na Ugarju pri Ribnici, februarja 1974, spredaj četrti z leve Janko Klemen, vodja tečaja

LD Dobrovo v Brdih pri Gorici

Lovska družina Dobrovo, z 68 prizadevnimi člani, je 25. novembra 1973 odprla na Koradi (812 m n/m) svojo lovsko kočo. Dolgoletne želje briških lovcev so se tako uresničile.

Čprav je koča lesena, je vendarle zahtevala mnogo dela in tudi precej denarja. Člani LD so opravili pri gradnji okrog 1000 ur dela in nad 30 ur traktorskih voženj. Tudi se že dogovarjajo, kaj bo treba še dodelati, da bo koča kar najbolj prijetna in uporabna.

Lovišče LD Dobrovo je nižinsko pa tudi višinsko. Pod Dobrovim je Neblo z nadmorsko višino 90 m. V tem delu lovišča so fazani in zajci. Na senošetih in v gozdcih Korade pa so doma srnjad in divji prašiči. Lojze Polenčič iz Snežec ima divjo svinjo kar doma. Lani junija jo je našel kot bolnega mladčiča v Koradi, jo prinesel domov in pozdravil. Dobro se je udomačila.

Predsednik LD Ivo Sirk iz Višnjevika in tajnik Ivo Maverič iz Šlovrenca menita, da bi bilo prav, ko bi bili v novi lovski koči zbrani in na vpogled podatki o važnejših dogodkih na Koradi med prvo in drugo svetovno vojno. O Koradi je res možno zbrati dokaj zanimivega iz starejše in polpretekle dobe. Ko briški lovci želijo tudi tako ohraniti in predstaviti važnejše dogodke iz preteklosti, je to treba samo pozdraviti in jim pri tem pomagati.

C. Zupanc

Lovska strelska vaja

V vse večji onesnaženosti okolja ima divjad vedno manj primerne življenjskega prostora. Priča smo nezadržnemu upadanju staleža divjadi po naših loviščih. V teh razmerah je lovec-gojitelj skorajda brez moči. Zato naj bo višina odstrela tem razmeram primerna. Po drugi strani pa se moramo tudi truditi, da bodo naši strelci čim zanesljivejši, da bodo – ka-

Lovska koča LD Dobrovo na Koradi

Foto C. Zupanc

kor pravimo – lovsko pravični.

Lovske izkušnje v bogatih revirjih rastejo iz prakse. Mlade lovce, ki napravijo grehe iz neznanja, običajno kaznujejo z manjšo kaznijo. Če je le-ta prispevala k strokovnosti lovca, so z uspehom zadovoljni. Vendar to ni pravilo, lahko pa je takó. Kaj pa

v revirjih, ki so revni z divjadjo? Teh je vedno več! Tu je začarani krog: Lovec, še posebno neizkušen, le redko vidi divjad v lovišču in si izkušnje le s težavo nabira, pogosto na škodo kvalitete že tako kvantitativno borne divjadi. In ker nima možnosti za praktično usposabljanje, mu pri lovu manjka izkušenj.

Vzrok in posledica si tako podajata roki.

Že več let velja načelo, da je pred lovom na srnjad treba preizkusiti puško in strelca. Z veseljem lahko ugotovljamo, da je po takih preizkušnjah vse manj zastrelitev.

Kaj pa preizkušnje pušk in strelcev pred lovom na malo

Člani LD Trebelno grade strelišče za na umetne golobe

Foto L. Pavlin

Lovska družina Negova v Slovenskih goricah je avgusta 1973 razvila svoj prapor. Ustanovljena je bila leta 1946 in je ena izmed najmanjših LD v Sloveniji; ima le 27 članov. Njeno lovišče je gričevnato, tipično slovenjegoriško, meri samo 2246 ha. Mala lovška družina pa je zelo delavna. Lovsko kočjo si je zgradila leta 1962. Geslo LD, sprejeto ob razvitju prapora, je: Čuvati naravo in gojiti divjad!

divjad? Navadno se zadovoljimo s pregledom šibrenic pred začetkom lova. Toda pri tem ne mislimo na to, kaj storiti, da bi bilo tudi čim manj zastreljene male divjadi. Mislimo predvsem na lovca, da mu puška pri strelu ne bi bila nevarna.

Razmišljanja o tem so privedla člane LD Laško do odločitve, da tudi pred začetkom skupnih lovov, s katerimi je lani ta LD začela 21. 10., organizirajo strelsko vajo. Menim, da je taka vaja oziroma preizkušnja lahko koristen primer tudi drugim lovskim družinam, zato naj jo opišem.

Po lovskem posvetu, 14. 10., so člani strelskega odbora LD organizirali strelsko vajo, v dveh disciplinah:

1. Na tarčo bežečega zajca, s tremi strelji, šibre 3,5 mm, oddaljenost 30 m.

2. Na tarčo srnjaka z MK puško, 5 strelcev, razdalja 35 m.

Strelska preizkušnja oziroma vaja je bila namenjena vsem članom LD, seveda predvsem mlajšim. Pri streljanju na zajca je bilo možno pridobiti 30 točk, na srnjaka pa 50 točk. Od 80 možnih točk so jih prvi peti dosegli: Jože Karlavec 68, Jože Paj 56, Jože Vodišek 53, Ivan Drobne 52, Stanko Gorišek 50.

Vzdušje na vaji je bilo moč primerjati z razpoloženjem pred pravim skupnim lovom.

Toda marsikdo je pri streljanju lahko ugotovil, da je precenjeval sposobnosti svoje puške, predvsem pa sebe. Ob takšnih ugotovitvah potem nujno pomislimo tudi na divjad, na objekt streljanja na pravem lovu. Kako streljaš, na kakšno razdaljo streljaš, s kakšnimi šibrami streljaš itd.!??

Pomen lovskih strelskih vaj pa ni samo v urjenju in preizkušanju sebe in puške. Take vaje so tudi primerno nadomestilo za »lovsko udeleževanje« v lovski družini z manj bogatim loviščem. Poglobljajo tovarištvo, družabnost, ki ju sicer dandanes pogosto pogrešamo.

Peter Šuhel

Strelci LZ Koper v Trstu

V nedeljo, 31. marca t. l., je bilo otvoritveno streljanje na umetne golobe v Miljah pri Trstu. Strelska zveza Trsta (Societa triestina tiro vuolo) je na tekmovanje povabila tudi koprski strelce. LZ Koper je omogočila 5 strelcem, da so se tekmovanja udele-

žili. Bili so deležni lepega sprejema in iskrene pozornosti.

Pred razdelitvijo nagrad se je organizator toplo zahvalil za naše sodelovanje in poudaril pomen srečanja, kar so navzoči potrdili s ploskanjem. Tržaški strelci so izrazili željo, da bi se takšna srečanja nadaljevala in da se bodo tudi oni udeležili strelskega tekmovanja v Kopru in drugod po Sloveniji.

Tekmovali so posamezniki. Med 42 tekmovalci so se koprski strelci uvrstili na 3., 4., 8., 12. in 13. mesto. To je vsekakor solidna uvrstitev, še zlasti, ker so koprski strelci letos prvič trenirali šele dan pred tekmovanjem. Naša tretje in četrto uvrščena sta dobila pokal, s praktičnimi nagradami pa so bili nagrajeni tudi naši ostali trije.

T. G.

Jubilanti

Iz LD Prestranek

Janez Geržina – 60 letnik, rojen 11. 6. 1913. leta. Leta 1945 je bil soustanovitelj LD Prestranek. Janez je dober tovariš in vesten čuvaj narave. Odlikovan je z znakom za lovske zasluge.

Ing. Dušan Šušteršič – 60 letnik. Rojen 9. 9. 1913, kot sin gozdarja-lovca. V lovstvu se udeležuje že od mladih nog, najprej kot gonjač in vodnik psov, potem pa kot lovec in kinolog. Za zasluge v lovstvu in kinologiji je bil odlikovan. S strokovnim znanjem rad pomaga vsem, posebno pa mladim. Več njegovih članov in prevodov je bilo tudi objavljenih v Lovcu.

Franč Zupan – 50 letnik. Rojen 1. 11. 1923. Četrtoletja član zelene bratovščine, dolgoletni tajnik LD in tudi blagajnik LZ Postojna. Je vesten in marljiv pri delu in kot tak zelo priljubljen. Odli-

kovan je z znakom za lovske zasluge.

Vsem trem jubilarantom želimo mnogo let zdravja, zadovoljstva, uspehov in lovski – dober pogled!

Člani LD Prestranek –
F. B.

Blaž Lipar iz Volčja pri Sromljah, lovski tovariš vesele narave, dober pevec in humorist, je 3. 7. 1973 praznoval svoj 50-letni življenjski jubilej. – Želimo mu še mnogo zdravih in zadovoljnih let v zeleni bratovščini.

LD Artiče – F. B.

August Urbanč – Janko (Čerjakov Gustl), soustanovitelj LD Mislinja in njen prosvetar, je 8. avg. 1973 praznoval svojo 60-letnico. Lovec je postal z 18 letom starosti, lovsko puško si je pa priboril v pohorski brigadi kot partizan in jo še danes ponosno nosi. K jubileju mu iskreno čestitamo, z željo, da bi bil čil in zdrav še mnogo let med nami.

LD Mislinja – D. F.

Jože Jeromel, dolgoletni član, vestni blagajnik, starešina in nazadnje predsednik nadzornega odbora LD, je letos januarja praznoval svojo 60-letnico. Zvestemu lovskemu tovarišu iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo gojil divjad, prihajal na skupne love ter s svojim lovskim humorjem prispeval k veselemu razpoloženju. Jože, še mnogo let dober pogled!

LD Mislinja – F. D.

Franč Hribernik, član LD Šmarna gora, je 4. 2. 1974 praznoval 60-letnico svojega življenja. Jubilar je aktivno sodeloval v NOB, na terenu Smednik pa ima še danes razne družbene funkcije. Rad žrtvuje čas in svoje sposobnosti za družbeno delo, kjer

ima tudi uspehe. Kot lovec pa se najraje zadržuje okrog starega gradu, Brezovice in Šice, kjer vztrajno in požrtvovalno opravlja tudi čuvajsko službo. Jubilant kot javni delavec in lovec uživa veliko spoštovanje. Dragemu Francu želimo še mnogo zdravja in zadovoljstva v zeleni bratovščini in še naprej – dober pogled!

LD Šmarna gora

Franc Zupan, soustanovitelj in član upravnega odbora LD Pšata, je decembra 1973 čil in zdrav praznoval svojo 80-letnico. Ni lovec streljač, temveč gojitelj in zaščitnik divjadi. Oskrbuje in nadzira poverjeni mu sektor lovišča, čeprav bi bil lahko zaradi let te dolžnosti oproščen. Toda ne! Izkušeni in preudarni lovec hoče biti še koristen član LD in vzor mlajšim. Nikdar ne izraža nezadovoljstva, če ni plena, želo je pa hud, če krmišča niso oskrbovana in če ni na zalogi zadosti hrane. Za svoje nesebično prizadevanje je dobil lovska in kinološka odlikovanja, ki si jih je resnično zaslužil.

Tak je naš častitljivi Franc, ki ga spoštujemo in ga imamo radi. »Še na mnoga leta«! mu kličemo –

člani LD Pšata

Franc Molan, predsednik nadzornega odbora LD Videm ob Savi, je 24. 11. 1973 praznoval visok življenjski jubilej, 70-letnico rojstva. Jubilant je vstopil v lovske vrste že 1932. leta. Druga svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla, saj ga je okupator že leta 1941 izgnal iz rodne kraja in preselil v nemško izseljeniško taborišče.

Takoj po osvoboditvi se je ponovno vključil v lovsko organizacijo in je bil soustanovitelj LD Videm.

Vseskozi, odkar je član zelene bratovščine, je zelo aktiven. Bil je več let predsednik LD, opravljal pa je tudi razne druge dolžnosti v lovski organizaciji.

Za svoje dolgo in uspešno delo je prejel številna lovska priznanja ter znak za lovske zasluge in srebrni kinološki znak.

Ob njegovem jubileju mu iskreno čestitamo in želimo še veliko lovskega užitka ter krepko zdravje.

LD Videm ob Savi

Ivan Munda, po domače Vaneček, lovec nad 50 let in ustanovni član naše LD, je avgusta 1973 izpolnil 70 let svojega življenja. Že v otroških letih je bila njegova iskrena želja postati lovec, kar so bili njegovi predniki, oče, stari oče. Pred vojno je bil vrsto let lovski čuvaj pri takratnih zakupnikih današnjega lovišča LD. Posvetil se je tudi kinologiji, saj je vzredil in vzgojil mnogo lovskih psov. Jubilant je še vedno aktiven član LD; ne manjka nikjer, kjer je treba sodelovati za napredek lovstva. Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za zasluge.

Želimo ti, da bi še mnogo let zdrav in vesel zahajal med nas in v naše lepe revice.

LD Ivanjkovci – P. I.

Iz LD Podčetrtek

Joško Bovha je 11. 3. 1974 praznoval svoj 80. rojstni dan. Že pred 55 leti je izdrazil občinsko lovišče v k. o. Virštanj – Verače, imel zapriseženega lovskega čuvaja, gojil lovske pse in ostal zvest zeleni bratovščini vse do današnjih dni. Zahvaljujemo se mu za njegovo sodelovanje in za materialno pomoč pri gradnji naše lovske koče. Želimo mu še mnogo zdravih, zadovoljnih let v krogu svojih dragih!

Peter Plankar, posestnik iz Virštanja, lovec in lovski čuvaj že v predvojnih letih, je 8. 3. 1974 praznoval svojo 60-letnico. Sedaj je že več let član nadzornega odbora naše LD. Iskrene čestitke, še mnogo zdravih let in lepih lovskih doživljajev!

Franc Zupan

Franc Molan

Ivan Munda

Joško Bovha

Ferdo Drofenik iz Imenega, večletni gospodar LD, je 12. 3. 1974 praznoval 60-letnico rojstva. Naš Nandek je zlasti nepogrešljiv kot kuhar na lovskih prireditvah. Pri gradnji lovske koče pa je opravil največ ur prostovoljnega dela. Kličemo mu – na mnoga zdrava leta!

Upravni odbor
LD Podčetrtek

Jože Čegovnik

Jože Čegovnik, soustanovitelj in dolgoletni član nadzornega odbora LD Strojna – Ravne na Koroškem, je 18. 3. 1974 praznoval svojo 70-letnico in 36 let lovskega udejstvovanja. Je ljubitelj lova na divje golobe in pravi mojster v klicanju jereba; toda žal je te lepe divjadi vedno manj v našem lovišču. Kljub svoji starosti se še vedno z veseljem udeležuje delovnih ak-

cij in pozimi krmi divjad. Dragi Jože, ob tvojem visokem jubileju ti iskreno čestitamo, z željo, da bi še mnogo let hodil po stezah našega lovišča in bil veselo razporežen med lovskimi tovariši!

LD Strojna – F. S.

V spomin

Lovro Svolišak – Nartovec iz Javornika pod Joštom, osemdesetletnik in najstarejši član naše LD, je preminil prvi dan tega koledarskega leta. Ko smo ga samo nekaj dni pred smrtjo obiskali na njegovi domačiji in mu ob slovesu stisnili roko, še malo nismo mislili, da je bilo to naše srečanje poslednje.

Rojen je bil v Stari Loki. Loviti je pričel pred 60 leti, ko se je priženil na Nartovčevo kmetijo. Od tedaj pa vse do danes je bila gostoljubna domačija zbirališče stražiškim in bitenjskim lovcom ob jesenskih brakadah. Med vojno pa so lovce zamenjali partizani in aktivisti, saj jim domačija ni bila le varno zatočišče, marveč tudi kurirska javka; Lovro je namreč že leta 1941 postal predan aktivist in obveščevalec.

Po vojni je življenjsko jesen mirno preživel na domačiji, krmil in zlasti opazoval divjad okoli svojega doma; njegova puška je le malokdaj pretrgala življenje plemeniti divjadi. Kot najstarejšega lovca daleč naokrog ga je LD izvolila za svojega prvega častnega člana.

Častiljivega lovca in varuha divjadi, našega Nartovca, bomo ohranili v trajnem spominu.

Lovci LD Jošt – Kranj

Ivan Pergar iz Orešja je nenadoma umrl 25. 10. 1973, v 58. letu življenja. Aktiven član naše LD je bil nad 20 let, od tega več let član UO in kinolog. Izhajal je iz kmečko-delavske družine, bil skromen, pristrčen in priljubljen lovski tovariš, v lovski etiki zgled lovskemu naraščaju. Prihajal je čas brakad, ko je Ivan odšel za vedno. Zato smo mu pogreb priredili z zadnjim pogonom, ob pokanju lovskih pušk in zvokih lovskega roga. Od pokojnika se je ob grobu poslovil predsednik LD Franc Repar. Sklonili so se prapori in glave številnih domačih in tujih lovcev, krsto pa so prekrile zelene smrekove vejice. Dragi Ivan, ohranili te bomo v lepem spominu!

Člani LD Sevnica

Franc Vohl, član naše LD od leta 1948 in večletni tajnik, je umrl 6. 12. 1973, v 63. letu starosti. Njegova življenjska pot je bila težka. Po vdoru okupatorja se je pridružil NOB in osvoboditev dočakal v pohorskih gozdovih. S svojimi izkušnjami je v svobodi vzgajal mladi rod, s svojimi socialističnimi idejami mu je vlival zaupanje v prihodnost. Kot lovec je bil zvest čuvar divjih živali, ki so okras narave in zbujajo v človeku radost ob vrnitvi iz zamegljenega industrijskega mesta. Velika množica znancev, tovarišev in prijateljev ga je spremljala od doma na pokopališče. Ob odprtem grobu so mu spregovorili predsed-

nik ZB NOV F. Horvatič, predsednik SZDL I. Maglica in lovski tovariš B. Gorenc. Sonce se je nagibalo v zaton, ko so jeknile salve iz lovskih pušk. Onemela je žalostna pesem, utihnile trobente. Nemo smo stali in nismo mogli verjeti, da je košček zemlje pod Pohorjem, ki ga je pokojni tako ljubil, njegov poslednji dom. Spomin na dragega tovariša naj v našem spominu ne ugasne nikdar!

LD Rače – F. Ž.

Ivan Jesenko-Johan, rojen v Stari vasi pri Žireh, 49 let organiziran lovec, član LD Dole nad Idrijo, nas je za vedno zapustil. Od njega smo se poslovili prav na njegov 70. rojstni dan, 28. 10. 1973. Prizadevnega gojitelja divjadi so poznali širom Dolske in Ledinske planote kot poštenega, vedno nasmejanega lovskega tovariša. Na zadnji poti smo ga pospremili lovci in mu v grob položili zelene vejice. V zadnji pozdrav so mu jeknile lovške puške in zadonel mu je lovski rog. Dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

LD Dole nad Idrijo – M. Š.

Ivan Štruc je 7. 11. 1973 za vedno zapustil lovške vrste, v 73. letu starosti. Bil je velik ljubitelj narave in koroških planin, ki jih ni zapustil vse življenje, razen med okupacijo, ko je bil leta 1944 inter-

niran. Po vrnitvi iz taborišča leta 1945 je takoj postal član zelene bratovščine. Bil je eden prvih članov KP v našem kraju, član planinskega društva, ustanovitelj strelske družine v Ravnah »Knez Pepi«, član ZB in društva upokojencev. Med drugim je bil 5 let gospodar naše LD in vse od leta 1957 tudi gospodar naše lovške kočice, kjer je vedno pričakal vsakega lovca z nasmejanim obrazom in s toplino svojega srca.

Pri zadnjem slovesu mu je ob odprtem grobu spregovoril starešina LD. Lovski rog pa je naznanil tudi Uršlji gori, Peci in okoliškim hribom ter divjadi, da je odšel v večna lovišča njihov zvesti prijatelj.

LD Prežihovo – Kotlje

Anton Pernat – najstarejši veteran naše LD je umrl 5. 12. 1973 v 85. letu starosti. Lovec je postal pred 53 leti in bil ustanovni član naše LD leta 1945. Od tedaj pa do svoje smrti je aktivno deloval v LD, najprej kot starešina, kasneje kot predsednik nadzornega odbora. Med vojno ga je okupator izgnal v Srbijo.

Za svoje dolgoletno delo ga je Lovska zveza Slovenije odlikovala z znakom in redom za lovške zasluge II. stopnje.

Ob odprti gomili mu je v slovo zadonel lovski rog, poklonili so se mu lovski prapori in številni lovci so sneli s svojih klobukov smrekove vršičke in jih spustili v njegov poslednji dom. Dragi

Ivan Jesenko

Ivan Štruc

Anton Pernat

Anton Lekše

Tone, ohranili te bomo v ne-
pozabnem spominu, saj si
pol stoletja nesebično in po-
žrtvalno deloval v tem
koroškem kotu za napredek
slovenskega lovstva.

LD Dravograd

Viktor Krivec je 68 let star
16. 8. 1973 podlegel zahrbtni
bolezni. Rojen v Lokvah, te-
daj v fašistični Italiji, je že
kot mladenič občutil zatira-
nje, zato se je leta 1937 za-
tekel v Jugoslavijo na Ravne
na Koroškem. Ob robu goz-
da, ob bistrem potočku si je
zgradil hišico in vzgojil
ugledno družino. V zadnji
vojni se je kot partizan boril
v Koroškem odredu. Bil je re-
zervni poročnik in nosilec
več odlikovanj. Po osvobo-
ditvi je bil med ustanovitelji
LD Strojna in izvoljen za
prvega njenega tajnika.
Vzorno in vestno je opravljal
svojo funkcijo, dolga leta je
bil tudi blagajnik in nazad-
nje predsednik nadzornega
odбора.

Ustanovil je tudi pevski zbor
upokojencev na Ravnah na
Koroškem, ki mu je bil pevo-
vodja vse do svoje smrti.
Priljubljen, vzoren lovski to-
variš je znan daleč po oko-
lici. Na zadnji poti smo ga
pospremili njegovi številni
znanci in prijatelji. V slovo
so mu bile izrečene ganljive
besede, žalne pesmi mu je
zapel njegov zbor, zadonel
je lovski rog in lovske puške
so mu jeknile v poslednji po-
zdrav.

F. Svetec

Anton Lekše – Zajčev Tone,
upokojenec in kmet, nas je
v začetku junija 1973 nena-
doma zapustil. Bil je daleč
naokoli znan in spoštovan,
saj je bil dolga leta pred-
sednik bivše občine Šmartno,
znan politični delavec in so-
delavec v NOB. Bil je so-
ustanovitelj LD Legen ter
predsednik nadzornega od-
бора LD Dobrava. Vseskozi
je bil vesten lovec ter povsod
priljubljen, saj je bil vedno
vesele narave ter izreden
pevec.

Dragega Toneta smo ob nje-
govi 72-letnici pokopali na

šmarškem pokopališču z
vsemi lovskimi častmi. Velik
žalni spreved, saj se je na
njegovi zadnji poti od njega
poslovilo domala vse Šmart-
no, je dokazal njegovo veliko
priljubljenost.

Dragi Tone, lovci te bomo
ohranili v lepem spominu.

LD Dobrava –
Slovenj Gradec

Rudolf Kukavic, dolgoletni
gospodar naše LD, pomožni
lovski čuvaj, odlikovanec z
znakom za lovske zasluge,
nas je 25. 11. 1973 za vedno
zapustil. Od njega smo se
poslovili na pokopališču na
lgu.

Pred enim letom je bil na
»zadnjem pogonu« tudi on
kot 65-letnik med našimi ju-
bilanti-slavljenici. Prostor v
našem glasilu ne dopušča,
niti v glasilu občanov »Naša
komuna« ni dopustil, da bi
lahko objavili vse njegove
zasluge od ustanovitve LD
lg do njegove smrti. Gojitev
in pomoč divjadi v njegovi
27-letni lovski praksi sta po-
menili več kakor lov v ozkem
pomenu besede.

Dragi Rudolf, za tvoje delo
iskrena hvala! Spomin nate
bo ostal vedno živ med
nami!

LD lg pri Ljubljani – J. J.

Janez Kostanjevec, član naše
LD in dober, veder tovariš,
je omahnil 25. 2. 1973, v
46. letu starosti. Na njegovi
zadnji poti so ga spremljali
domala vsi vaščani in lovski
tovariši, s katerimi je delil
lepote in tegobe življenja.
Pri odprtem grobu mu je v
imenu kolektiva KK Ptuj, kjer
je bil Janez zaposlen, in v
imenu lovskih tovarišev spre-
govoril F. Prelog. Ko mu je
lovski rog poslednjič zatrobil
in ko je zamrla spominska
salva, smo mu lovski tovariši
spustili zelene vejice v pre-
rani grob. Dragi Janez, po-
čivaj mirno v domači zemlji,
spomin nate pa naj še dolgo
živi med nami!

LD Spodnje ptujsko polje –
J. G.

Alojz Leban, velik ljubitelj
narave in divjadi, je pred
letom dni, 20. maja 1973, ne-
nadoma preminil pri čiščenju
lovskih steza. Pri opravljanju
lovske dolžnosti ga je ob
navzočnosti žene zadela
srčna kap; star je bil komaj
54 let.

Na mestu, kjer je prenehalo
biti njegovo plemenito srce,
mu bo lovska družina posta-
vila spominsko ploščo. Spo-
min nanj pa bo ostal živ
tudi v naših srcih!

LD Hum – Celje, A. K.

Lojze Vebarič nas je za
vedno zapustil 14. 2. 1974;
v 56. letu starosti je omahnil
v smrt prav v lovišču. Rojen
je bil v Vučji vasi v proletar-
ski družini. Leta 1947 je pri-
šel v Ljutomer in si tu kot
delavec Mlekoprometa ustva-
ril svoj dom. Član naše LD je
bil 18 let, medtem tudi član
UO in gospodar. Kot lastnik
psarne ptičarjev in rejec ter
vzgojitelj psov je imel lepe
uspehe, saj so njegovi štiri-
nožni ljubljenci dosegli slo-
vensko, jugoslovansko in
mednarodno prvaštvo. Lojze
je bil odličen strelec, zato
tudi član družinske strelske
ekipe. Na meddružinskih
tekmovanjih je osvojil več
pokalov in prvih mest. Za
njegove uspehe ga je tudi
Lovska zveza Slovenije odli-
kovala z znakom za lovske
zasluge. Lovska družina mu
je priredila lep lovski po-
greb. Dragi naš Lojze, naj
ti bo lahka prleška zemlja!

LD Ljutomer – I. Janko

Petru Žagarju, našemu članu,
je prvo soboto pomladnega
meseca, 2. marca 1974, v
Dvorski vasi lovski rog
zadonel v zadnji pozdrav.
Poslovili smo se od tovariša,
ki je 18 let sodeloval v lov-
skih vrstah od Kolpske do-
line do velikolaških revirjev.
Njegova mladost se je kon-
čala zelo zgodaj, saj je že
kot petnajstletni mladenič
postal mož socialistične re-
volucije – partizan. V LD je
nastala vrzel, saj je bil
Peter kot mizar tudi odličen
graditelj visokih prež, krmišč

in drugih lovskih naprav.
Ne bo ga več na obhodih
po lovišču, na skupnih lovih,
na sestankih. A ostal bo nanj
trajen spomin, saj smo ga
spoštovali kot lovca, prija-
telja in vzornega delavca za
napredek lovstva.

Lovci velikolaške LD
– B. G.

Oskar Kürner, ustanovni član
in dolgoletni blagajnik naše
LD, nas je v začetku februar-
ja 1974, v starosti 76 let, po
daljši zahrbtni bolezni nepri-
čakovano za vedno zapustil.

Od dragega pokojnika, ki je
bil eden fistihih tovarišev zele-
ne bratovščine, ki je vedno
in povsod prinašal med nas
s svojim vedrim humorjem
dobro voljo, smo se s tegobo
v srcu poslovili.

Vsem, ki smo ga dolga leta
poznali, se je utrnila solza,
ko so mu jeknile lovske pu-
ške v poslednje slovo.

Težko ga bomo pogrešali na
lovih in zabavah. Vsem nam
bo ostal v trajnem spominu,
njemu pa naj bo lahka do-
mača slovenska zemlja, ka-
tero je tako ljubil.

LD Šmarna gora

Lovska kinologija

Občni zbor Društva ljubiteljev ptičarjev

DLP je imelo 23. 2. 1974
občni zbor. Udeležilo se ga
je skoraj 70 članov iz vseh
predelov Slovenije. Vodil ga
je častni predsednik Vladimir
Pleničar.

Spomladi 1973 je bilo društvo
v majhni krizi, katere vzrok
je bilo osebno trenje. To se
je hitro premostilo in delo
je napredovalo še z večjim
elanom.

Za koledarsko leto 1974 je
DLP izdalo že tradicionalni

kinološko-lovski koledar in pravilnike za preizkušnje in tekme ptičarjev vseh vrst ter pravilnik za zrejo preizkušnje španjelov.

Po poročilih članov izvršnega odbora se je razvila živahna razprava, nakar so bili sprejeti naslednji sklepi, predlogi in priporočila:

1. V Ljubljani bo vsestranska preizkušnja ptičarjev, ki jo bosta finančno podprli LZS in ZLD Ljubljana.

2. Priredi se XIII. republiška tekma po krvnem sledu za lovske pse vseh pasem in jo bodo skupaj financirali: LZ Posavje-Krško, LZ Novo mesto in DLP.

3. Lovski zvezi Slovenije se priporoča, da vnese v osnutek novega lovskega zakona zahtevo, da se za lov uporabljajo le šolani psi, posebno za delo po krvnem sledu. Minimalno število psov določenih pasem, primernih za lovno območje, naj se vnese v kataster vsakega lovišča.

4. Za vsako leto (do 1. 1.) naj se dostavi področnim lovske zvezam dopolnilni seznam psov plemenjakov ptičarjev in španjelov. Prvi tak seznam naj bo sestavljen in razposlan v letu 1974, ki naj zajema tudi nekaj plemenjakov iz prejšnjih let. V seznam bodo vnešeni le psi s telesno oceno odlično in prav dobro ter z vsaj doseženim II. nagrajnim razredom na preizkušnji.

5. Za pse, ki dosežejo pozitiven uspeh na preizkušnji ali tekmi, bo DLP izdajalo posebno spričevalo.

6. Med sodniške pripravnike je vključiti vodnike, ki kažejo uspeh in zanimanje pri vodenju ptičarjev in šarivcev. Prijave na DLP naj pošljejo kinološki referenti

področnih lovske zvez, saj ti najbolj poznajo vodnike, primerne za sodnike. Vodniki se lahko prijavijo na DLP tudi neposredno. Strokovni svet DLP mora skrbeti za usposabljanje sodniških pripravnikov.

7. Področne lovske zveze zahtevajo posebno prijavnino tistih nastopajočih na preizkušnjah, ki niso z njihovega območja. Priporočamo, da se take prijavnine ukinejo, vendar naj se za vsako preizkušnjo določi največje število nastopajočih, s tem da imajo prvenstvo pravico udeležbe člani zveze prirediteljice.

8. Lovci kandidati naj bi pred lovske izpitom obvezno prisostvovali kot gledalci preizkušnjam in pregledom psov. Kandidat bi se moral udeležiti tistih prireditev, kjer nastopajo psi, primerni za lovišče njegove LD. Nekatere lovske zveze že imajo take predpise, npr. Maribor, Ljutomer.

9. KZS naj se pri ustanavljanju novih kinoloških organizacij predhodno posvetuje z že obstoječimi kinološkimi organizacijami. Pred sprejetjem v članstvo KZS naj bi bilo tako posvetovanje obvezno.

10. Vsem rejcem ptičarjev in španjelov se priporoča, da že pri prvem leglu prijavijo svojo psarno kot zaščiteni, da se s tem olajša ugotavljanje porekla psov.

11. Vsak lastnik psa mora poskrbeti, da bo pes cepljen proti steklini in s kombiniranim cepivom proti pasji kugi, leptospirosi in hepatitisu.

12. Veterinarsko-sanitarni organi naj izdajo take predpise, ki bodo zagotovili, da se pasja steklina ne bo širila, da tako ne bo ovirano šola-

nje in preizkušanje psov, še posebno na ogroženem območju.

13. Lastnike španjelov, ki niso člani lovske organizacije, je treba vključiti v DLP. Lovske družine naj nelovcem-lastnikom španjelov omogočijo vežbanje psov po posebnem dogovoru in naj jih jeseni vključijo v skupne love.

14. Za španjele oživetiti sekcijo in ji nuditi vso možno podporo v organizacijskem in strokovnem pogledu.

15. DLP bo tudi za leto 1975 izdalo tradicionalni kinološko-lovski koledar.

16. Dolžnost vsakega člana DLP je, da propagira sodelovanje v društvu in tudi sam aktivno sodeluje, ker DLP rabi sodelavce posebno izven večjih središč. Posebno pozornost je treba posvetiti mladim lastnikom in vodnikom ptičarjev in španjelov.

17. V DLP naj se vključijo lovske družine, ki lovijo s ptičarji ali španjeli.

Po sprejeti razrešnici je bil izvoljen upravni odbor, ki je imel takoj po občnem zboru sejo. Imenoval je izvršni odbor društva v naslednjem sestavu:

Predsednik: Ljuban Zadnik

Častni predsednik in kroničar: Vladimir Pleničar

Podpredsednik in predsednik strokovnega sveta: Jože Škofic

Tajnik: Bronislav Oražem

Blagajnik: Janez Dolničar

Gospodar: Franci Strajner

Član: Peter Pečnik

Pomočnik kroničarja: Mitja Kersnik

Upravni odbor:

Poleg članov izvršnega odbora so v upravnem odboru še zastopniki včlanjenih področnih zvez in poimensko izvoljeni člani: Franc Burjak, Štefan Hajduk, Ivan Caf, Dominik Smrkolj, Ivan Udovič.

Sestav upravnega odbora pokriva celotno Slovenijo od Prekmurja do morja. Člani izvršnega odbora so iz Ljubljane, da jih je možno hitro sklicati in tudi zaradi ekspeditivnosti.

Delegati za KZS so Zadnik, Pleničar, Caf in Udovič.

Nadzorni odbor: Janez Gederer, Peter Fabiani, Maks Turk.

Občni zbor je za dolgoletno delo v kinologiji izvolil častne člane: Alfonza Mazluga, Maksa Turka in Ljubana Zadnika, ki so prejeli plakete DLP.

Po pravilniku o podeljevanju znaka »Vodnik« je prejel srebrni znak Janez Dolničar. Zastavljene naloge tako občnega zbora kakor zbora sodnikov, ki je bil 1. 2. 1974, niso majhne. Izvršni odbor se bo moral potruditi, da jih izvede, kar pa bo možno le s podporo članstva.

Prosimo, da dostavljate dopise na naslov:

DRUŠTVO LJUBITELJEV PTIČARJEV, Župančičeva 9, 61000 Ljubljana; denarna nakazila pa na žiro račun 50100-679-60585.

Bronislav Oražem,
tajnik DLP

Mednarodna preizkušnja nemških kratkodlakarjev v Oettingen-Wallersteinu, ZR Nemčija.
Velik uspeh Mirka Korošca iz Ptuja in njegovega Asa

Od 12. do 14. 10. 1973 je Zveza ljubiteljev nemških kratkodlakih ptičarjev Zahodne Nemčije (Deutsch Kurzhaarverband) priredila specializirano mednarodno preizkušnjo v dejavnosti te vrste psov na polju in v vodi. Takšno preizkušnjo priredijo vsako drugo leto v drugi deželi in sicer po posebnem pravilniku, ki velja samo za nemške kratkodlake ptičarje.

Nemci so lovske kinologije vzorno, smotrno in racionalno organizirali. Njihov lovske zakon prepoveduje kakršen koli lov z nešolanim lovske psom. Zakon tudi določa, katere preizkušnje mora pes pozitivno opraviti, da ga priznajo za šolanega. Kdor ima oziroma upravlja lovišče, mora uradno dokazati, da razpolaga z (velikosti lovišča) ustreznim številom šolanih lovske psov.

Nemška lovske zakonodaja je torej uzakonila dejstvo, da

Popravka

V marčevi št. 1974, na strani 358, v 7. vrsti članka »Pojav gamskih garij« in na strani 359 nad sliko pršice mora biti naslednje pravilno ime povzročitelja bolezni: *Sarcoptes scabiei rupicaprae*.

V aprilski št. 1974, na strani 6 v tabeli: v goj. lovišču Triglav je bilo v letu 1971 uplenjenih 14 petelinov in ne v goj. lovišču Pohorje, kjer v letu 1971 ni bil uplenjen noben petelin.

-Ur.-

je šolan pes nepogrešljiv v lovski dejavnosti. Cilj je, vzgojiti in izšolati uporabnega lovskega psa, brez katerega ni možen lovskopravičen lov.

V Nemško zvezo za lovsko uporabne pse (Deutsch Jagdgebrauchshundeverband) so včlanjene vse specializirane strokovne organizacije oziroma njihove zveze kot npr. Zveza ljubiteljev nemških kratkodlakih ptičarjev, Zveza ljubiteljev nemških žimavcev (Deutsch Drathaarverband), Društvo za pudel-poentre (Pudel-pointer-Verein).

Zveza za lovsko uporabne pse izdaja mesečnik »Lovsko uporaben pes – Jagdgebrauchshund«, ki obravnava problematiko vseh pasem lovsko uporabnih psov od zreje, šolanja in preizkušanja do organizacijskih vprašanj.

Tudi vsaka specializirana pasemska organizacija izdaja svoje glasilo, npr. Zveza ljubiteljev kdl. ptičarjev »List o nemških kratkodlakarjih – Kurzhaar-Blätter«. V letošnji januarski številki tega glasila je podrobno poročilo o tej preizkušnji na 36 straneh. V glasilu »Lovsko uporaben pes«, prav tako v januarski številki, pa na 5 straneh.

Kot edini Jugoslovčan in Slovenec je na tej tekmi nastopil vodnik Mirko Korošec iz Ptuja, s svojim psom Asom – Dikom, ki je v hudi konkurenci najboljših psov Evrope dosegel zavidljiv uspeh. As – Dik Dinverski, JRPki 7276, je že prej doma pokazal svoje velike sposobnosti, saj je na pomladanski zrejni preizkušnji dosegel I. nagradni razred, na jesenski pa II. a

Delo Koroševega psa so sodniki opisali takole:

Telesna ocena prav dobro. Pri vodnem delu je prijel sled izpuščene race in pri tem ni pokazal velike strasti. Nato je sledenje za raco, ki je ni videl, prekinil, a zopet našel sled, ponovno prekinil in končno potisnil raco iz ločja na odprto vodno gladino, kjer je bila ustreljena. – Prinašanje izgubljenega: brez napake. – Na polju je pes iskal z veliko voljo, samoiniciativno in pravilno nosil glavo in nos (z visokim

nosom). V kritje se je podajal v stilu izkušenega psa. Dokazal je svoj dober nos.«

As-Dik Dinverski je dobil spričevalo z naslednjimi ocenami:

nos 4, iskanje, vztrajnost, skok 3, stoja in ustavljanje divjadi 4, obnašanje pred divjadjo 3, šarjenje za raco 2, prinašanje iz globoke vode z ločjem 4, način prinašanja 4, ubogljivost 4, telesna ocena prav dobro, točke 111,

Dodeljena ocena III.

Od skupno 107 prijavljenih psov iz raznih držav Evrope jih je nastopilo 94, od katerih pa jih 18 preizkušnje sploh ni opravilo.

Sodilo je 51 sodnikov v 17 sodniških skupinah; tričlanska sodniška skupina je sodila največ 6 psom.

Zanimivost lanskoletne preizkušnje je bilo uvodno znanstveno predavanje dr. G. Horna »Pomen okostja psa in njegove funkcionalnosti«. Bilo je tako zanimivo in potrebno za rejo psov, da bi ga veljalo objaviti tudi v LOVCU.

Preizkušnja je bila prežeta s pristnim lovsko-športnim vzdušjem in tovarištvom, ki ne pozna stanovskih niti narodnostnih razlik. Vse navzoče je združevala volja, da s skupnimi močmi in medsebojno pomočjo vzgojimo takega kratkodlakarja, ki bo res najboljša pomoč za izvajanje lovskopravičnega lova. Omeniti je končno tudi treba, da je bila v govorih na začetku in zaključku preizkušnje omenjena tudi jugoslovanska zreja nemških ptičarjev in izražena želja po vedno večjem mednarodnem sodelovanju.

Vladimir Pfeifer

Prijavljene paritve

Vsi navedeni psi plemenjaki in plemenjakinje so uspešno opravili preizkušnjo.

Kdl. istrski goniči (JRGki):

Aras, 6952 – Cita, 5827. Leglo 19. 4. Rejec Matija Jereb, Nova vas 8, Žiri.

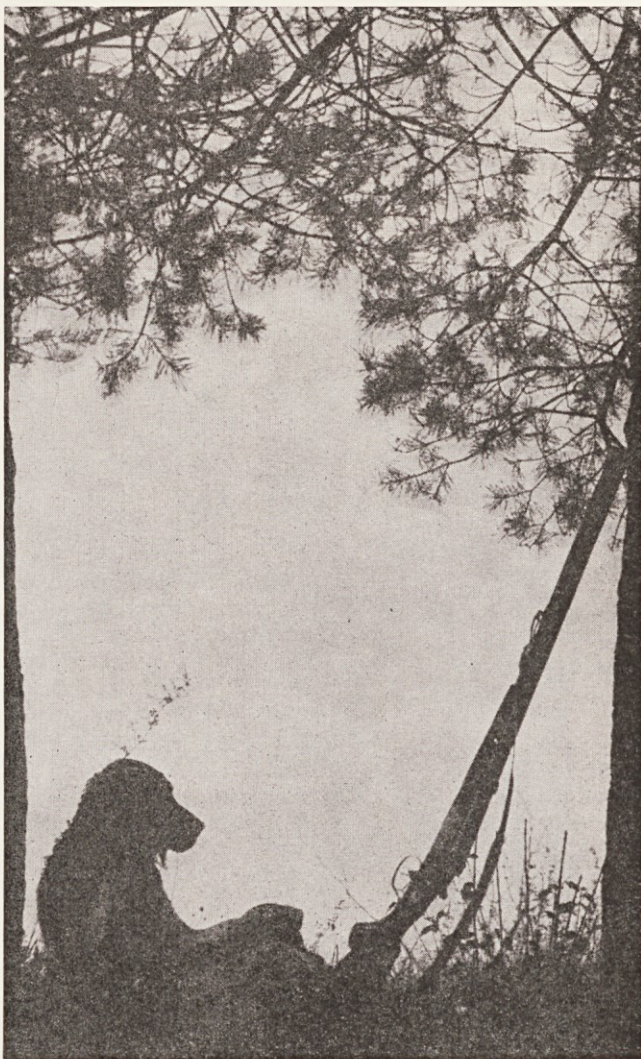

Foto J. Černač

Etos Mehovski, 7454 – Aga Dešna Puštalska, 5750. Leglo 15. 5. Rejec Venčeslav Gosar, Cerkno 103.

Etos Mehovski, 7454 – Dina, 7509. Leglo 26. 5. Rejec Ivan Močnik, Dolenje Novake 28, Cerkno.

Etos Mehovski, 7454 – Ajda Dešna Puštalska, 5751. Leglo 7. 5. Rejec Franc Rztresen, Lučine 32, Gorenja vas.

Etos Mehovski, 7454 – Hani Travnogorska, 7005. Leglo 24. 5. Rejec Karel Prelesnik, Stahovica 3.

Etos Mehovski, 7454 – Bara, 5752. Leglo 2. 5. Rejec Jože Oman, Godešič n. h., Škofja Loka.

Princ, 7333 – Nari Travnogorska, 7221. Leglo 14. 4. Rejec Jože Pregel, Ledina 10, Idrija.

Don Belovodski, 5401 – Hitra, 7024. Leglo 9. 3. Rejec Jakob

Anderluh, Ponkva, Ponikva. Bari, 7400 – Kara, 7318. Leglo 15. 5. Rejec ing. Milan Šetina, Vojnik 65, Vojnik.

Čardo, 5382 – Rena, 7361. Leglo 15. 4. Rejec Anton Žužek, Jakičeva 1, Velike Lašče.

Etos Mehovski, 7454 – Cveta, 4648. Leglo 2. 4. Rejec Janez Jereb, Račeva 14, Žiri.

Dar Strminski, 7315 – Bora, 7322. Leglo 5. 5. Rejec Janez Polc, Podvine 7, Zagorje ob Savi.

Cezar, 7259 – Gorša, 7517. Leglo 27. 4. Rejec Jože Menart, Novi svet 13, Hotedrišica.

Etos Mehovski, 7454 – Astra iz Ilove Gore, 7249. Leglo 2. 5. Rejec Anton Kadunc, Lj. Polje c. X. št. 6, Ljubljana. Ari, 7403 – Hera Reseniška, 7406. Leglo 8. 3. Rejec Matija Vrečko, Loka pri Žusmu.

Resasti istrski goniči (JRGri):

Atoš (Boj), 2065 – Pisa, 2046. Leglo 3. 5. Rejec Milan Indihar, Borovec 3, Velike Lašče. Atoš (Boj), 2065 – Gorša Turjaška, 1416. Leglo 6. 5. Rejec Ignac Tavčar, Sp. Luša 5, Selca. Atoš (Boj), 2065 – Malina Vojskarska, 60002. Leglo 11. 5. Rejec Jože Oblak, Cerkno 9, Cerkno. Albin, 2036 – Zika, 2081. Leglo 27. 4. Rejec Ciril Tušar, Poljane 18, Cerkno. Atoš, 804 – Brina, 2061. Leglo 28. 4. Rejec Jože Ban, Lokev 74, Divača.

Brak-jazbečarji (JRBj):

Brin, 3204 – Besa, 3255. Leglo 15. 5. Rejec Ferdo Martinčič, Stari dvor 6 a, Radeče. Dren Velikolaški, 3259 – Cita, 3336. Leglo 10. 4. Rejec Martin Budna, Dovško 12, Senovo. Runo Reseniški, 2183 – Cita, 60010. Leglo 19. 5. Rejec Anton Zupan, Rogaška Slatina 47. Žar Vitanjski, 3250 – Aga, 3315. Leglo 12. 5. Rejec Alojz Gorenšek, Brdinje 46, Ravne na Koroškem. Egon v. Feuerriegel, 3370 – Aga, 3241. Leglo 21. 5. Rejec Franc Ahačič, Begunje 88. Lumpi Šmohorski, 3172 – Breza, 2195. Leglo 12. 4. Rejec Rudi Gajšek, Lopata 18, Celje. Ego Meninski, 2036 – Vesna, 3326. Leglo 15. 5. Rejec Ciril Potočnik, Nova štifta, Gornji grad. Egon v. Feuerriegel, 3370 – Bistra, 60002. Leglo 10. 5. Rejec Stane Kristan, Javornik 10, Kranj. Azor, 60006 – Čila, 3202. Leglo 3. 5. Rejec Alojz Maček, Šentjošt 20, Horjul.

Don, 3005 – Dora, 3189. Leglo 4. 5. Rejec Jože Ušaj, Vitovlje 82 a. Dren Velikolaški, 3259 – Bistra, 3128. Leglo 31. 3. Rejec Ivan Tkalec, Kodrova 8, Ljubljana. Bor, 60008 – Bora, 3154. Leglo 2. 5. Rejec Anton Orehek, Murnova 2, Domžale. Cekin Blegoški, 2107 – Maja 3127. Leglo 14. 3. Rejec Zdravko Kosmač, Hotavljice 20, Gorenja vas. Odo Blegoški, 3362 – Nana Ortneška, 3361. Leglo 23. 5. Rejec Zdravko Čemažar, Gor. Novaki 28, Cerkno.

Lovski terierji (JRLT):

Alf v. d. Saurauschen, 5784 – Tara, 5547. Leglo 29. 3. Rejec Jože Urleb, Cesta na Ostrožno 12, Celje. Din, 5891 – Astra, 5789. Leglo 23. 3. Rejec Alojz Šušmelj, Laze 19, Planina pri Rakeku. Dago, 5873 – Lajka, 5761. Leglo 7. 5. Rejec Janko Teran, Pristava 6, Tržič. Din, 5891 – Resa, 60004. Leglo 17. 5. Rejec Stane Sanabor, Ozeljan 75, Šempas. Bobo, 5935 – Ara, 5859. Leglo 17. 5. Rejec Vinko Močnik, Cerkno 17, Cerkno. Din, 5891 – Tara, 5788. Leglo 15. 5. Rejec Marjan Brzek, Unec 11 A, Rakek. Brin, 60016 – Arna, 60021. Leglo 8. 5. Rejec Friderik Reberniki, Podlipje 47, Muta. Garič, 5890 – Rika, 60003. Leglo 5. 5. Rejec Franc Živec, Vitovlje 50, Šempas. Blisk (Biser), 5811 – Cika, 5797. Leglo 25. 3. Rejec Anton Oblak, Podgorje 16, Zabukovje. Don Dešna Puštalski, 5762 – Brina, 5810. Leglo 2. 5. Rejec Salči Ahmič, Kostanjevica na Krki, Kambičev trg 5.

Kratkodlaki jazbečarji (JRJki):

Riko, 1225 – Biba, 1236. Leglo 9. 5. Rejec Feliks Purg, Breg 21, Majšperk. Riko, 1225 – Besa, 1235. Leglo 8. 5. Rejec Stane Planinc, Stoperce 14, Majšperk. Eko Olimski, 1250 – Dora, 1249. Leglo 30. 4. Rejec Albert Ogris, Zg. Legen 45, Slovenj Gradec.

Koker španjeli (JRŠK):

Pitter v. d. Goldquelle, 60001 – Asta Podklanska, 1319. Leglo 11. 5. Rejec Jože Kogelnik, Podklanc 5, Dravograd. Lord, 1361 – Diana, 142. Leglo 11. 4. Rejec Martin Groznik, Vrhpolje 113 a, Vipava. Biser, 737 – Diva, 1459. Leglo 28. 4. Rejec Tatjana Herbst, Triglavsko 36, Ljubljana.

Nemški prepeličarji (JRPr):

Lord v. d. Buchenrausche, 12 – Ruža Dolgobrdsko, 198. Leglo 13. 4. Rejec Miha Černe, Razvanje 90, Hoče. Iro v. Hörzendorfer See, ZBDW 494/66 – Eda Poljčanska, 166. Leglo 26. 4. Rejec Božo Suhadolnik, Borovnica 8. Alon Poljčanski, 122 – Kyra v. Holntal, 146. Leglo 28. 4. Rejec Stanko Valand, Sp. Poljčane 77, Poljčane.

Epagneul bretoni (JREB):

Ari delle Vallate, 615 – Bora Vipavska, 254. Leglo 6. 4. Dušan Marc, Dolenje 1, Ajdovščina. Ari, 615 – Pika, 200. Leglo 2. 5. Leglo Franc Košuta, Vitovlje 62, Šempas.

Nemški kdl. ptičarji (JRPki):

Faron Marovski, 7176 – Asta Dravskodvorska, 7240. Leglo 28. 4. Rejec Alojz Unetič, Gorica, Leskovec. Boj Hrašenski, 7194 – Lajka, 7089. Leglo 20. 4. Rejec Franc Krevs, H. Lacka 15, Lenart v. Slov. goricah. Biser (Baris) Hrašenski, 7214 – Rino, 60013. Leglo 9. 3. Rejec Henrik Rajšp, Nasova 19, Apače. Brest Škedenjski, 7064 – Dora Dravskodvorska, 7378. Leglo 3. 4. Rejec Ivan Verdinek, Marjeta 94, Starše. Bil, 5083 – Alka, 60007. Leglo

3. 4. Rejec Adolf Dimnik, Falska 45, Ruše. Faron Marovski, 7176 – Cita, 7373. Leglo 28. 5. Rejec Jože Hočevar, Prečna ul., Domžale. Adi Hrašenski, 7302 – Biba Dolička, 6933. Leglo 20. 5. Rejec Štefan Hajduk, Kopaljška 17, Murska Sobota. Tiki, 7051 – Breda, 4985. Leglo 28. 3. Rejec Istvan Frančeskin, Vrtojba 223, Semeter. Beno, 7184 – Dina, 7246. Leglo 19. 3. Rejec Henrik Birsar, Brje 25, Branik. Tiki, 7051 – Bistra, 7256. Leglo 29. 4. Rejec Franc Živec, Vitovlje 50, Šempas. Tiki, 7051 – Ajda, 7245. Leglo 3. 5. Rejec Franko Kraševac, Bukovica 26/a, Renče. Adi, 7302 – Rina, 6965. Leglo 13. 4. Rejec Peter Krjukov, Žepavci, Apače.

Balkanski goniči (JRGb):

Culo, 10015 – Hera Meninska, 10006. Leglo 30. 4. Rejec Franc Petek, Pongrac, Griže. Culo, 10015 – Bistra, 10019. Leglo 31. 5. Rejec Franc Kovač, Alpska 19, Lesce.

Jugoslovanski tribarvni goniči (JRGtr):

Bodo, 3380 – Lonka, 5502. Leglo 4. 5. Rejec Jože Klemen, Jesetova 23, Kranj.

Posavski goniči (JRGp):

Boj, 7948 – Eka Laška, 10303. Leglo 9. 5. Rejec Franc Horjak, Strmca 29, Laško.

Špringer španjeli (JRŠš):

Carmac v. Tachernsee, 602 – Cipa, 611, Leglo 9. 4. Rejec Avgust Ošlak, Turiška vas 28, Slovenj Gradec. Žigo, 615 – Brina, 643. Leglo 9. 3. Rejec Blaž Potočnik, Ul. frank. žrtev 21, Celje. Žigo, 615 – Besa, 642. Leglo 31. 3. Rejec Franc Flere, Šmartno ob Dreti, Pusto polje.

Ostrodlaki ptičarji (JRPri):

Graf v. Seeberg, 60002 – Diana Janska, 2771. Leglo 6. 5. Rejec Ivan Udovič, Unec 115, Rakek. Aksel Barjanski, 2718 – Ava II. Atovska, 2023. Leglo 12. 5. Rejec Feliks Purg, Breg 21, Majšperk.

Kinološke zveze Slovenije

Barvna slika na zadnji strani:

Kamniška Bistrica – Anton Karinger

Karinger je bil rojen in umrl (1829–1870) v Ljubljani. Številne vtise krajinskih motivov je zajel v oljni tehniki in risbah. Slika Kamniška Bistrica je stara nad 100 let, ko na trati pod mogočnimi vrhovi Kamniških planin še ni stal sedanji planinski dom. Lepa gorska dolina Kamniška Bistrica z vencem gora je del gojitvenega lovišča »Kozorog« z upravo v Kamniku.

Originalna slika je last Narodne galerije v Ljubljani.

ABC

Lovske naboje z novo,
izredno učinkovito kroglo
tovarne Hirtenberg
v kalibrih 7×64 , 7×65 R, 7×57
in 7×57 R dobite odslej
v neomejenih količinah v puškarni

HANS FANZOJ

9170 BOROVLJE - FERLACH
Griesgasse 1
Avstrija

Na zalogi so tudi novi naboji
za streljanje na umetne golobe
HP-Trap z mednarodno predpisano
težo šiber 32 g, kalibra 12/70

